

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

veilige dijken • droge voeten • schoon water

Ontwerppeilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord

Toelichting

Ter inzage van 21 september 2026 t/m 1 november 2026

Titel:	Toelichting Ontwerppeilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord
Contactpersoon:	Jeffrey Minnaard
Documentnummer:	DM2095286
Versie:	Concept HDSR
Datum:	08-07-2026

1 Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvucht

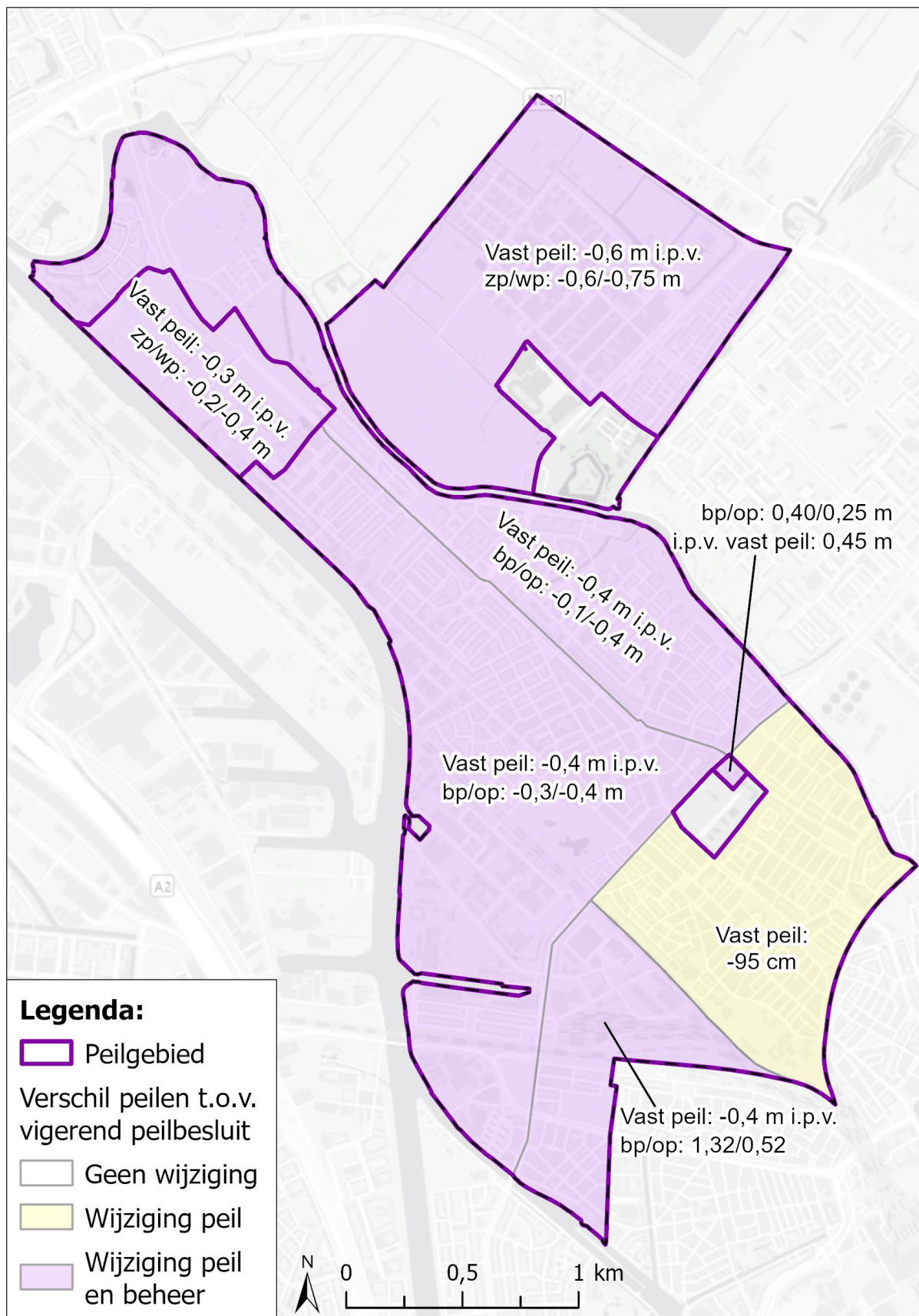
1.1 Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?

Zuilen en Overvecht-Noord liggen aan de noordkant van de stad Utrecht. In het gebied spelen een aantal ruimtelijke ontwikkelingen zoals de herinrichting van Natuurgebied Zuilen langs de rivier de Vecht en nieuwe bebouwing bij sportpark Zuilense Vecht. Het huidige peilbesluit is niet meer actueel met deze ontwikkelingen en wordt met dit peilbesluit geactualiseerd.

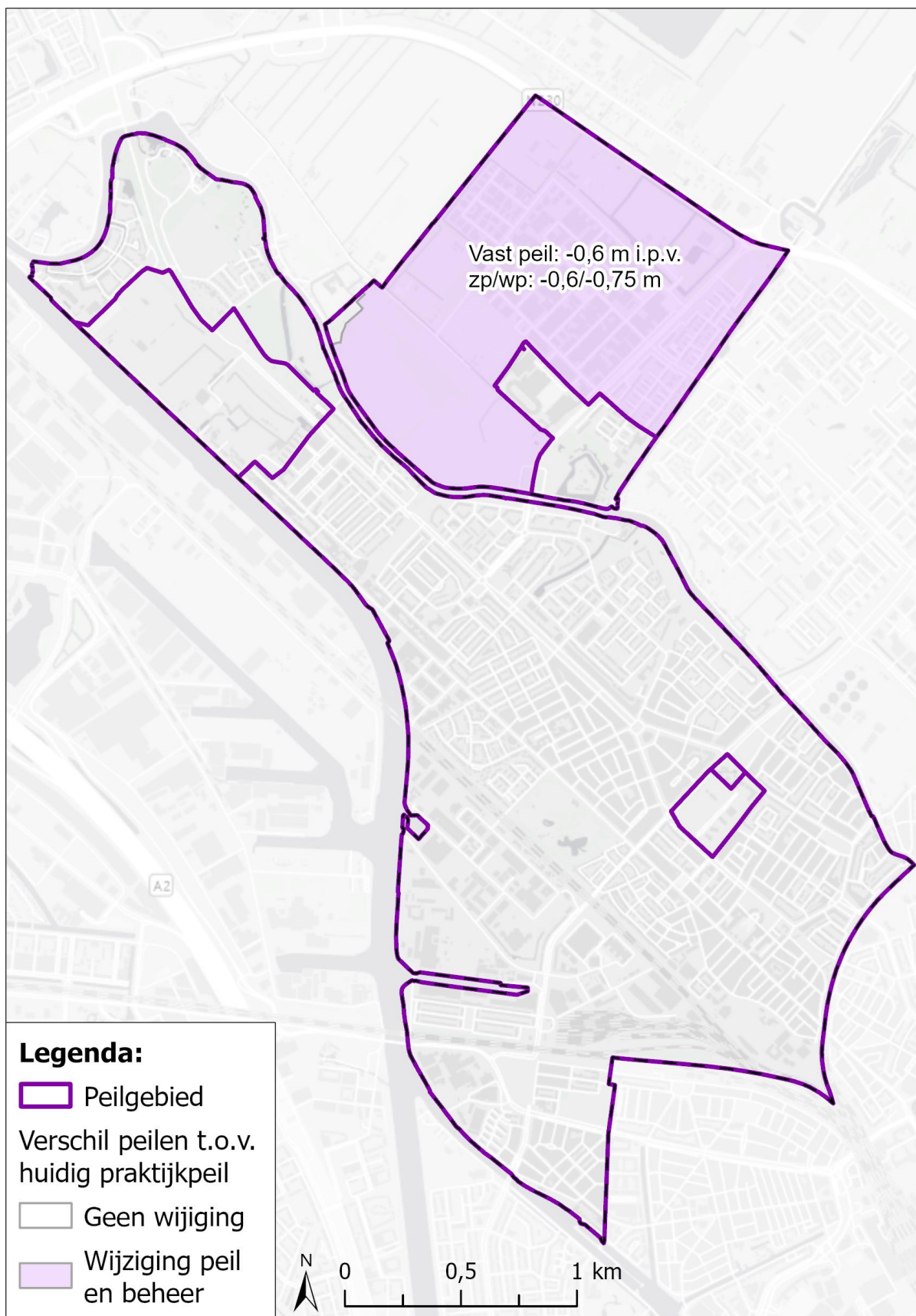
In het peilgebied bij het Natuurgebied Zuilen gaat het peil(beheer) veranderen. Er zijn aan de zuidkant van Zuilen grenswijzigingen doorgevoerd. In de rest van het peilgebied zal er ten opzichte van de huidige praktijksituatie niets veranderen. Overige wijzigingen zijn administratief. Dit betekent dat er een verandering plaatsvindt in het peilbesluit maar dat deze buiten al eerder is uitgevoerd. In de praktijk gaat er dus niets veranderen.

1.2 Overige belangrijke punten in dit peilbesluit

- In het vorige peilbesluit waren er 6 peilgebieden. Er komen 2 peilgebieden bij vanwege een nieuwe stuw en een verbeterd inzicht in het watersysteem. Omdat er ook peilgebieden samengevoegd worden blijven er in totaal 6 peilgebieden.
- In het vorige peilbesluit waren er nog twee peilgebieden met een zomer- en winterpeil. Dit peilbeheer, dat vooral bij landbouwgebieden wordt toegepast, is niet wenselijk in de stedelijke omgeving van Zuilen en Overvecht-Noord. Daarom wordt voor deze twee peilgebieden nu een vast peilbeheer voorgesteld.
- De zuidelijke grens van het peilbesluitgebied wordt aangepast. Hierdoor wordt een logischere indeling gerealiseerd op basis van de hydrologische grenzen in het gebied.

Figuur 1: Verschilkaart met de verschillen in peil en beheer tussen het vigerende peilbesluit en het ontwerppeilbesluit. Voor gebieden waar alleen het peil veranderd is de verandering in cm weergegeven. Voor gebieden waar ook het peilbeheer veranderd zijn het nieuwe peil en het oude peil weergegeven. [zp/wp: zomerpeil en winterpeil, bp/op: bovenpeil en onderpeil]

Figuur 2: Verschilkaart met de verschillen in peil en beheer tussen de huidige praktijksituatie en het ontwerppeilbesluit. Voor gebieden waar zowel het peil als het peilbeheer veranderd zijn het nieuwe peil en het oude peil weergegeven. [zp/wp: zomerpeil en winterpeil]

2 Waarom een nieuw peilbesluit?

Dit is de toelichting op het nieuwe peilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord. In dit peilbesluit wordt het peilbeheer van Zuilen en Overvecht-Noord geactualiseerd. Het vervangt het vorige peilbesluit voor dit gebied: Peilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord 2013. Deze actualisatie is nodig vanwege verschillende ontwikkelingen in het gebied.

In 2025 is het project Natuurgebied Zuilen van de gemeente Utrecht opgestart. In Overvecht-Noord vervalt daarmee de behoefte voor een agrarisch georiënteerd zomer-/winterpeil. Dit wordt vervangen door een vast peil om de natuur te versterken, zonder de huidige bomenstand te verzwakken met een te hoog peil.

De ontwikkeling van Sportpark Zuilense Vecht van de gemeente Utrecht en gemeente Stichtse Vecht vraagt om het vastleggen van het huidige praktijkpeil, dat afwijkt van het vigerende peilbesluitpeil en peilbeheer.

In de watergang rondom Sportpark Wesley Sneijder in Zuilen is een stuw aangelegd om het peil rondom de monumentale panden aan de Laan van Chartroise naar beneden te brengen. Hiermee wordt wateroverlast bij deze panden zo mogelijk tegengegaan. Daarmee is er een nieuw peilgebied ontstaan dat niet in het vorige peilbesluit was opgenomen.

Het vigerende peilbesluit is dus niet meer actueel en wordt daarom vervangen door dit nieuwe peilbesluit.

2.1 Wat is een peilbesluit?

Het waterschap is wettelijk verplicht een peilbesluit op te stellen en ervoor te zorgen dat dit actueel is. In een peilbesluit staat welk waterpeil het oppervlaktewater in een bepaald gebied heeft. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om dit waterpeil te handhaven. De overige taken en verantwoordelijkheden rondom het waterbeheer kunt u teruglezen in hoofdstuk 7. Een peilbesluit bestaat uit:

- een besluit over de toe te passen peilen (het peilbesluit);
- een kaart waarop de begrenzing van het gebied is aangegeven (de peilbesluitkaart);
- een toelichting op het besluit (dit document).

In deze toelichting leest u over het gebied, het watersysteem en wordt de afweging van de verschillende belangen beschreven, die heeft geleid tot dit besluit. Ook zijn de te verwachten effecten van het peilbesluit op de diverse betrokken belangen beschreven.

2.2 Visie peilbeheer

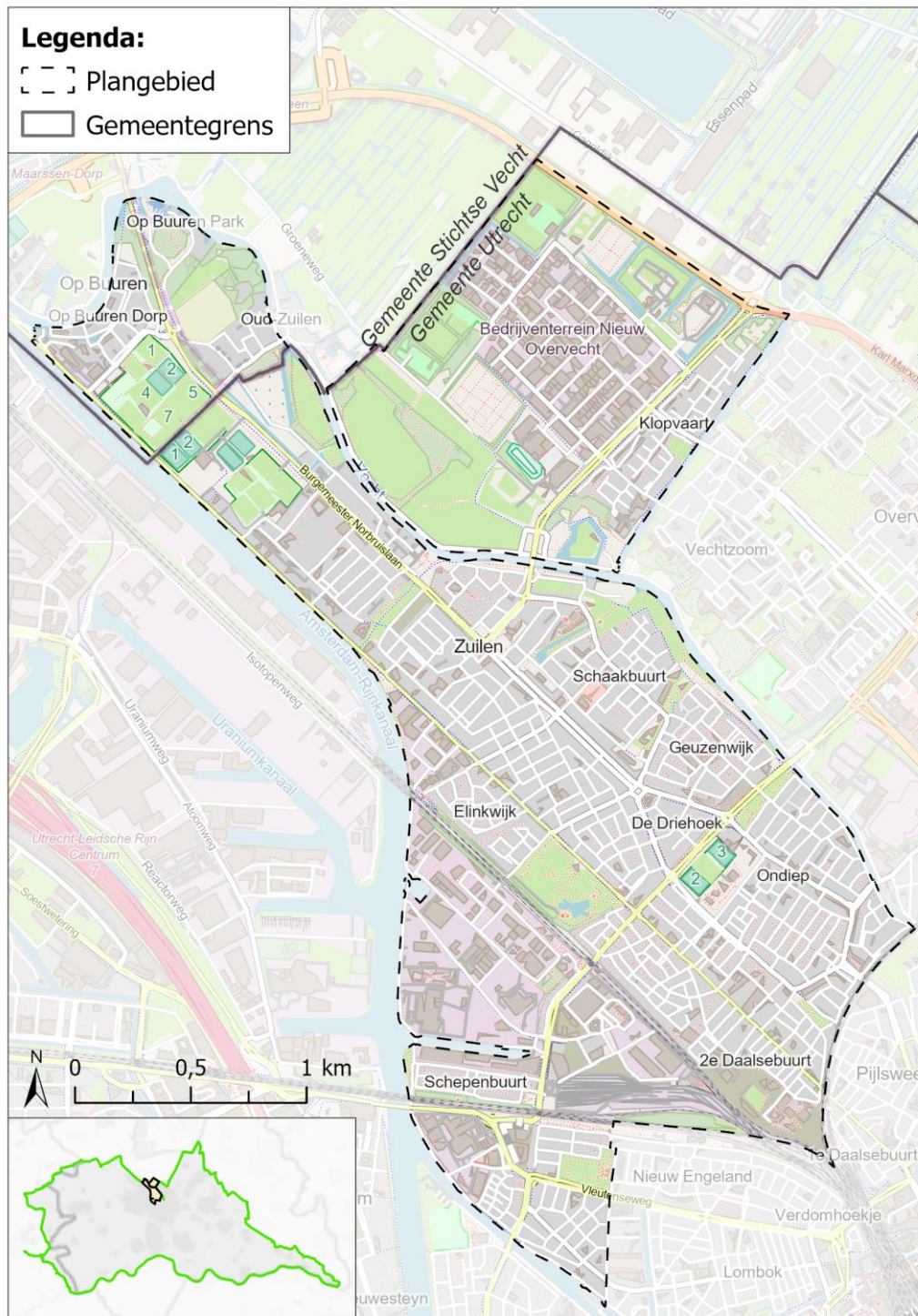
In de Beleidsnota peilbeheer 2019 zijn de uitgangspunten vastgelegd die het waterschap hanteert bij het opstellen van een peilbesluit. Het langetermijndoel van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is het realiseren van een duurzaam en robuust watersysteem dat:

- de huidige gebruiksfuncties faciliteert;
- bestand is tegen klimaatveranderingen;
- aansluit bij maatschappelijke opgaven;
- in het veenweidegebied de bodemdaling vermindert met 50% in 2030;
- bijdraagt aan de realisatie van doelen voor ecologie en gebruikers van het watersysteem;
- op lange termijn een voorspelbare kostenontwikkeling heeft.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Het plangebied

Het plangebied (zie figuur 3) bestaat uit de wijken Zuilen, Ondiep en het noordelijke deel van de wijk Overvecht in de gemeente Utrecht en een deel van Oud-Zuilen en de Maarssense wijk Op Buuren in de gemeente Stichtse Vecht (samen circa 793 ha). Zuilen wordt begrensd door het Amsterdam-Rijnkanaal aan de westkant, de Vecht aan de noordoostkant en door de sporen richting Utrecht-Gouda en Utrecht-Amersfoort aan de zuidkant. Daarnaast hoort de zuidelijke punt onder het spoor richting Leidsche Rijn, langs het Amsterdam-Rijnkanaal ook nog bij het plangebied.

Figuur 3: Het plangebied voor het peilbesluit Zuilen & Overvecht-Noord. Met de stippellijn is het vigerende peilbesluitgebied aangegeven.

Overvecht-Noord wordt begrensd door de Vecht, de Klopvaart, de N230 en de sloot tussen de N230 en Slot Zuylen. De Vecht en de Klopvaart worden beheerd door waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Het Amsterdam-Rijnkanaal wordt beheerd door Rijkswaterstaat. Deze watergangen vallen dus buiten het plangebied van dit peilbesluit.

Het grootste deel van het plangebied is bebouwd. Deze bebouwing bestaat vooral uit woonwijken. Daarnaast zijn er delen met bedrijventerreinen. Naast de bebouwing zijn er enkele sportcomplexen, volkstuinen en zijn er een paar percelen met grasland en natuur. Deze percelen hoorden bij Slot Zuylen, dat net ten noordwesten van Overvecht-Noord ligt. Voor dit gebied wordt momenteel door de gemeente Utrecht een plan opgesteld om de natuur hier verder te ontwikkelen en recreatie te bevorderen.

Maaiveldhoogte

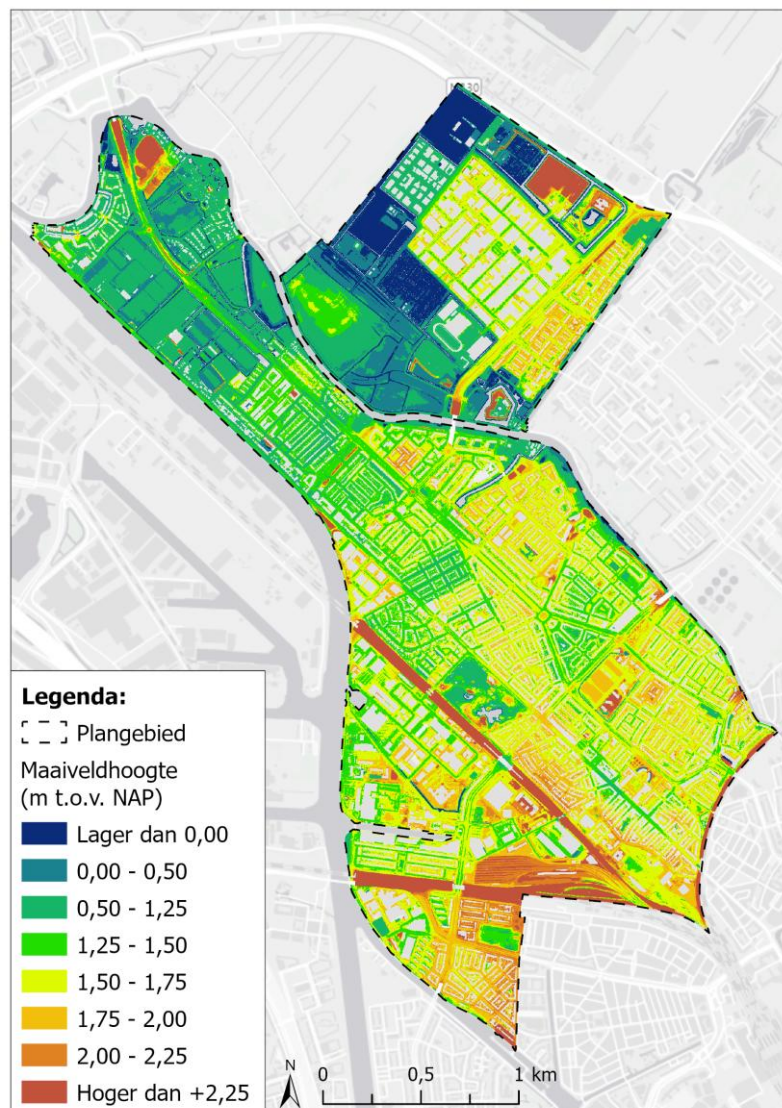
Voor de bepaling van de maaiveldhoogte is de recentste versie ten tijde van schrijven van het Actueel Hoogtebestand Nederland gebruikt: AHN5. De metingen hiervoor zijn gedaan in 2023. In figuur 4 zijn de maaiveldhoogtes in Zuilen en Overvecht-Noord te zien. Op deze hoogtekaart zijn de verschillen in het gebied duidelijk te zien. Het grootste deel van het bebouwde gebied ligt rond de 1,5 m t.o.v. NAP.

De overige gebieden, met sportvelden, landbouw en natuur, liggen lager. In Overvecht-Noord liggen de laagste delen van het gebied onder NAP.

Bij het berekenen van de mediane maaiveldhoogten worden niet natuurlijke delen van het gebied niet meegerekend, zoals gebouwen, wegen en taluds rondom wegen. Voor Zuilen en Overvecht-Noord zou dit betekenen dat er te weinig hoogtegegevens overblijven om berekeningen mee te doen. Daarom zijn voor het plangebied alleen gebouwen uit de hoogtedata gefilterd.

Gemiddelde en mediaan

Het bepalen van de maaiveldhoogte van een gebied kan op een aantal wiskundige manieren. In dit peilbesluit is gewerkt met de mediaan. Dat is de middelste waarde van een groep getallen die wordt gerangschikt op grootte. Extreme waarden beïnvloeden het resultaat van de mediaan minder dan bij een bepaling van het wiskundige gemiddelde.

Figuur 4: Maaiveldhoogte plangebied (gebaseerd op Actueel Hoogtebestand Nederland – AHN5).

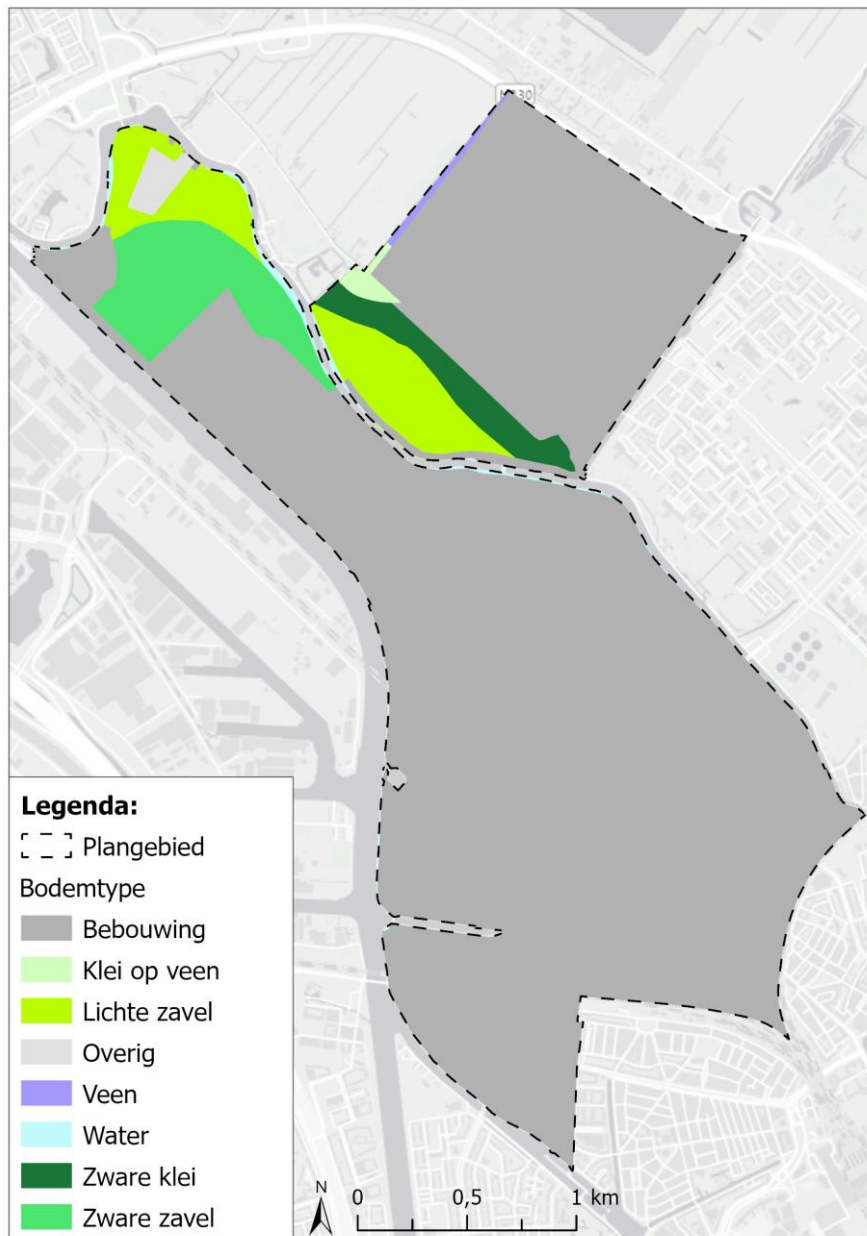
Bodem

Het overgrote deel van het plangebied is bebouwd (figuur 5). In de onbebouwde gebieden komt een mengeling aan verschillende bodemtypes voor, variërend van zware klei en zavel tot veen. Deze bodemlagen zijn afgezet door de rivieren die door het gebied stroomden voordat het bebouwd werd.

Bodemdaling

Ten noorden van Overvecht-Noord ligt een veenweidegebied. De veenlaag die hier ligt loopt ook door onder het noordelijke deel van Overvecht-Noord. Hierdoor is dit gebied dus gevoelig voor bodemdaling ondanks dat het op de bodemkaart is weergegeven als bebouwing. De bodemdaling in het gebied is echter relatief klein met een snelheid rond de 1 á 2 mm/jaar.

Het waterschap heeft de ambitie om de bodemdaling in veengebieden in 2030 met 50% te remmen. In hoofdstuk 6.4 worden de effecten van dit peilbesluit op onder andere de bodemdaling toegelicht. Bodemdaling is een maatschappelijk opgave, waarbij iedereen een eigen verantwoordelijk heeft. In de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn uitgangspunten vastgesteld hoe het waterschap invulling geeft aan deze ambitie.

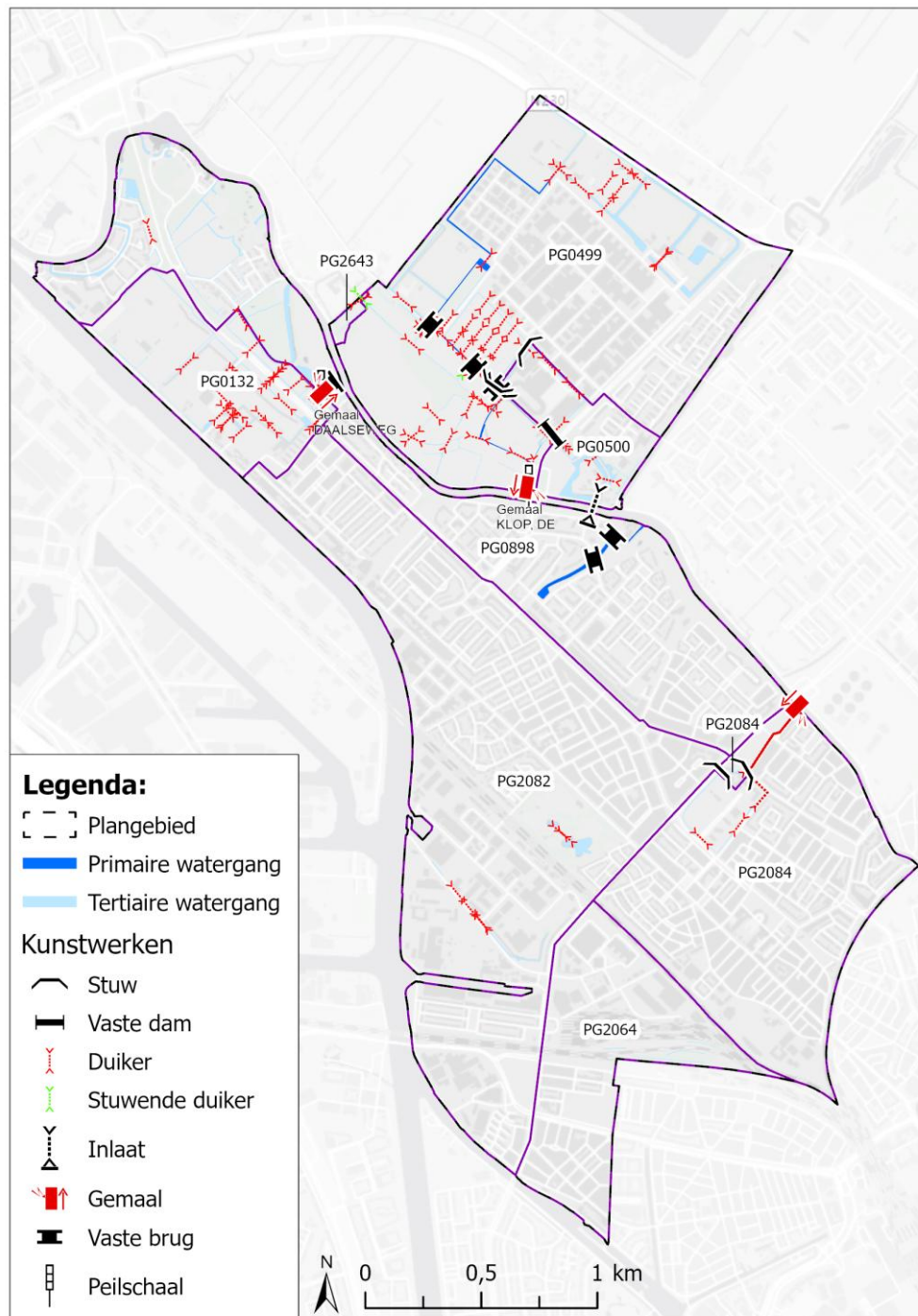

Figuur 5: Bodemkaart van het plangebied.

3.2 Het watersysteem

Het watersysteem in Zuilen en Overvecht-Noord is beperkt. In de zuidelijke helft van het gebied liggen enkel een paar duikers die een paar sloten met elkaar verbinden maar verder geen onderdeel zijn van een doorstromend watersysteem.

Aan de noordkant van Zuilen ligt gemaal Daalseweg. Dit is een aan- en afvoergemaal en regelt het peil in het gebied ten westen van de Daalseweg waar Sportpark Zuilense Vecht ligt. Dit sportpark wordt deels herontwikkeld. Deel van dit project is ook de aanleg van nieuwe duikers onder de Zuilenselaan en nieuwe watergangen. Aan de Oostkant van de Daalseweg staan de watergangen in verbinding met de Vecht.

Figuur 6: Het huidige watersysteem van Zuilen en Overvecht-Noord.

In Overvecht-Noord wordt er water ingelaten bij Fort De Klop. Het water stroomt vanaf hier via meerdere duikers en stuwen door het gehele gebied. De afvoer van het gebied is bij gemaal De Klop. Hier wordt het water met een gemaal afgevoerd naar de Vecht.

Grondwater

De grondwaterstand varieert door het jaar heen onder invloed van neerslag en verdamping en is over het algemeen in de winter hoger (door een neerslagoverschot) en in de zomer lager (door een verdampingsoverschot). Een deel van de neerslag voert direct af via gemalen of het riool en een deel infiltreert in de bodem en komt dan vertraagd tot afvoer. Daarnaast is de grondwaterstand ook afhankelijk van kwel en wegzijging en het peilbeheer van het oppervlaktewater.

De gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) is een maat voor de laagste grondwaterstanden gedurende het jaar, die typisch in langdurig droge perioden met veel (gewas) verdamping voorkomen. De GLG ligt voor het grootste deel van Zuilen tussen de 100 en 200 cm onder het maaiveld. In Overvecht-Noord ligt de GLG voor een groot deel tussen de 200 en 500 cm onder het maaiveld. De GLG ligt in de percelen met de droogtegevoelige veenlaag tussen de 50 en 100 centimeter onder maaiveld.

De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) is een maat voor de hoogste grondwaterstanden die in een jaar verwacht worden en typisch in de natste weken van het jaar (in de winter) voorkomen. In zowel Zuilen als Overvecht-Noord ligt de GHG ongeveer tussen de 50 en 200 cm onder het maaiveld.

Kwel en wegzijging is het proces van toestroom naar of wegvloeiën van grondwater naar het oppervlaktewater. In het plangebied zien we vooral wegzijging waar het oppervlaktewater infiltreert in naar het grondwater. Alleen langs het Amsterdam-Rijnkanaal, de Vecht en de Klopvaart zijn stroken met veel kwel.

Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen waterkwantiteit (wateropgave wateroverlast, dit zijn provinciale normen). Het watersysteem van Zuilen en Overvecht-Noord voldeed bij de laatste toetsing in 2018 aan de normen; er is dus geen wateropgave wateroverlast in deze gebieden.

Waterkwaliteit en biodiversiteit

Schoon oppervlaktewater is belangrijk voor planten en dieren om te kunnen leven en is een onderdeel van een aantrekkelijke leefomgeving voor de mens om te werken, te wonen en te recreëren. Daarom zijn er doelen gesteld voor het waterkwaliteitsniveau en biodiversiteit waar de watergangen in Nederland aan moeten voldoen. Hieronder vallen zowel de doelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) waarover het waterschap rapporteert naar Europa, als de doelen voor het zogenoemde 'overig water' die door de regio zelf zijn opgesteld en waarover het waterschap rapporteert aan de provincies.

Europese Kaderrichtlijn Water

In Zuilen en Overvecht-Noord liggen geen watergangen die zijn aangewezen als waterlichaam voor de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW). De EKRW is een Europese Richtlijn die als doel heeft om de oppervlaktewaterkwaliteit en ecologie in een 'goede toestand' te brengen en te houden. De Vecht die tussen Zuilen en Overvecht-Noord in ligt is wel een EKRW-waterlichaam en ook het Amsterdam-Rijnkanaal aan de westkant van Zuilen is een EKRW-waterlichaam. Beide waterlichamen zijn gecategoriseerd in de M7b categorie. Dit zijn grote diepe kanalen met scheepvaart.

Vanuit de Vecht wordt water ingelaten naar Overvecht-Noord en ook het meeste oppervlaktewater in Zuilen staat in verbinding met de Vecht. Daarom is de waterkwaliteit van de Vecht dus van belang voor het plangebied van dit peilbesluit. De Vecht zelf is echter in beheer bij waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Een deel van het water in de Vecht is echter afkomstig uit HDSR-gebied waar het waterschap zich inzet voor een goede waterkwaliteit. Deze aanvoer naar de Vecht gaat via de Weerdsluis en ook bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie Utrecht stroomt er gezuiverd water de Vecht in.

De toetsing uit 2025 laat zien dat de chemische toestand van de Vecht niet voldoet aan de eisen. Zowel voor ubiquitaire stoffen (stoffen die overal voorkomen) als voor niet-ubiquitaire stoffen (stoffen die alleen plaatselijk voorkomen) worden de normen niet gehaald. Daarnaast is het onzeker of de waterkwaliteitsdoelen voor 2027 gehaald worden. Ook is er in de toetsing gekeken naar ecologie. In de categorie biologie wordt ontoereikend gescoord. Dit komt door de visstand. De andere toetsingsonderdelen in deze categorie scoren matig of goed. In de categorie fysische chemie scoort de Vecht matig. Dit komt vooral door de fosfor- en stikstofconcentraties. Voor de andere onderdelen wordt goed gescoord. Als laatste is er de categorie specifiek verontreinigende stoffen. Hier wordt wederom niet voldaan aan de gestelde normen.

Om de waterkwaliteit te verbeteren worden er verschillende maatregelen uitgevoerd zoals het reduceren van fosforconcentraties en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

Aanvullende informatie en bijbehorende kanttekeningen rond de toetsing uit 2025 zijn te raadplegen via de [KRW factsheets](#)¹.

Doelen overig water

In de kleinere oppervlaktewateren, ook wel het overig water genoemd, formuleren we als waterschap samen met gebiedspartners de doelen en maatregelen. De voortgang hiervan rapporteren we aan de provincie. Met de doelen voor het overig water werken we aan de leefbaarheid van ons beheergebied door de ecologie en biodiversiteit te verbeteren. Het is voor de grote waterlichamen belangrijk dat ook de haarvaten van het watersysteem van goede kwaliteit zijn, aangezien deze afwateren op de grote waterlichamen.

In het plangebied vinden we de categorie ‘stedelijk gebied’. Voor het stedelijk gebied heeft het waterschap als doel om in 2027 gemiddeld het streefbeeld ‘zichtbaar’ te halen voor het overig water in het plangebied. Dit streefbeeld is nog niet gehaald. In Overvecht-Noord en de noordelijke helft van Zuilen is het verschil tot het streefbeeld ‘zichtbaar’ nog het grootst. Hier is dus extra inspanning nodig om het doel te halen. Om dit te bereiken moet er worden ingezet op het verbeteren van de inrichting

Figuur 7: Streefbeelden ‘zichtbaar’ en ‘levendig’ voor overig water in het stedelijk gebied.

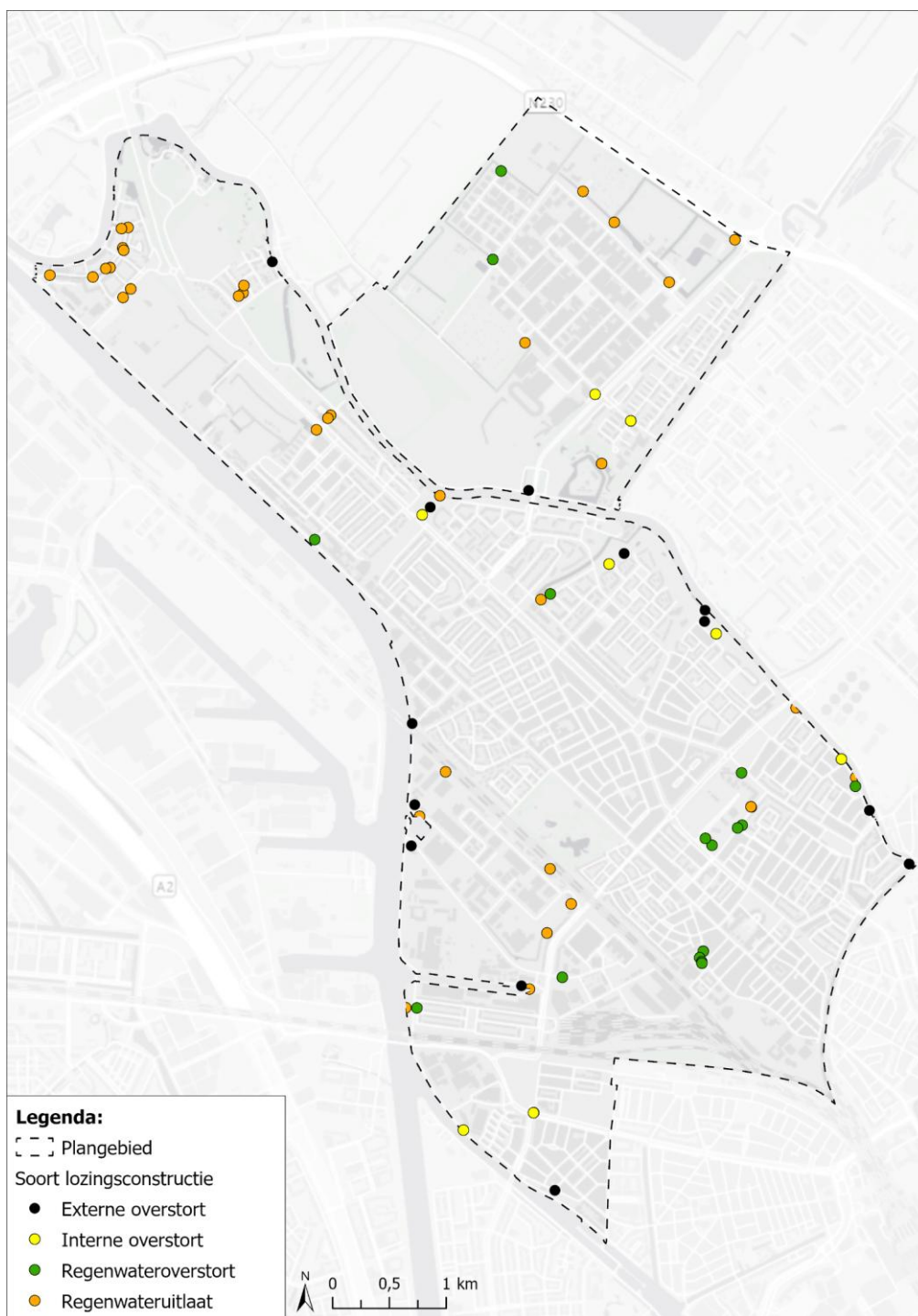
¹ Informatiehuis Water. (6 februari 2026). <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/krw-factsheets>. Opgehaald van Waterkwaliteitsportaal: <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/krw-factsheets>

van het watersysteem en het aanpassen van beheer en onderhoud op ecologie. Voor Overvecht-Noord wordt dit al grotendeels opgepakt in project Natuurgebied Zuilen.

In Zuilen en Overvecht-Noord liggen nu twee kleine stukjes natuurvriendelijke oever. Het gaat hierbij om een oever bij de atletiekvereniging in Overvecht-Noord en om de watergang tussen gemaal Daalseweg en de Vecht. Bij de ontwikkeling van Natuurgebied Zuilen zullen er meer natuurvriendelijke oevers aangelegd worden.

Riooloverstorten

In het plangebied liggen verschillende riooloverstorten (zie figuur 8) **Fout! Verwijzingsbron niet**

Figuur 8: Riooloverstorten in het plangebied.

gevonden.).

4 Actualiteit van het peilbesluit

Vanuit de Omgevingsverordening Provincie Utrecht (2025) heeft het waterschap de taak om te zorgen dat een peilbesluit actueel is. In de verordening staat dat daarvoor in elk geval rekening moet worden gehouden met veranderingen in de omstandigheden ter plaatse en ook veranderingen in de aanwezige functies en belangen.

Actualiteitstoets

Het waterschap heeft een grotendeels geautomatiseerde methodiek waarmee jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt hoe actueel het peilbeheer is in het beheergebied van HDSR. Een peilgebied is actueel als het vastgelegde peil en peilbeheer in de praktijk in normale situaties goed uitvoerbaar zijn. Ook is het toegesneden op de omstandigheden ter plaatse als de aanwezige functies en belangen, en het moet voldoen aan de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

4.1 Resultaten toets op actualiteit

Bij de actualiteitstoets van Zuilen en Overvecht-Noord is het volgende geconstateerd:

- Peilgebied ZON_004 is niet meer actueel doordat er in de praktijk een ander peil(beheer) wordt gevoerd. Voor dit peilgebied is een nieuwe peilafweging gemaakt.
- In peilgebied ZON_001 wordt gewerkt aan de realisatie van natuurgebied Zuilen. Hierdoor komt er een functieverandering en hiervoor wordt een nieuwe peilafweging gemaakt.
- De actuele peilgebieden zijn getoetst aan het huidige beleid.

Naast het uitvoeren van de actualiteitstoets heeft het waterschap gesprekken gevoerd met grondeigenaren en belangenvertegenwoordigers in het gebied. Hierin is gesproken over het huidige peilbeheer en de voorgestelde ontwerpwijzigingen.

4.2 Aanpassingen watersysteem

Door werkzaamheden in het gebied is de begrenzing van een aantal peilgebieden veranderd. Hierdoor zijn nieuwe peilgebieden ontstaan en worden er peilgebieden samengevoegd tot één peilgebied.

1. Nieuwe peilgebieden

Door betere gegevens en werkzaamheden in het gebied is het duidelijk geworden dat er twee nieuwe peilgebieden zijn. Deze worden in dit peilbesluit toegevoegd. Het gaat hierbij om ZON_005 en ZON_006.

2. Samengevoegde peilgebieden

Door het afsluiten van een duiker en het weghalen van een stuw worden twee peilgebieden bij Natuurgebied Zuilen samengevoegd tot ZON_001.

4.3 Administratieve correcties

Bij een nieuw peilbesluit of een wijziging van het peilbesluit worden ook eventuele administratieve correcties meegenomen en juridisch vastgelegd. Het gaat om veranderingen in de peilen en grenzen van het peilgebied door actuelere gegevens (of een verbetering in registratie van gegevens) en/of peilschaalcorrecties. Deze administratieve correcties hebben geen invloed op de afspraken en het peilbeheer zoals vastgelegd in het peilbesluit en leiden niet tot verandering in de situatie voor belanghebbenden.

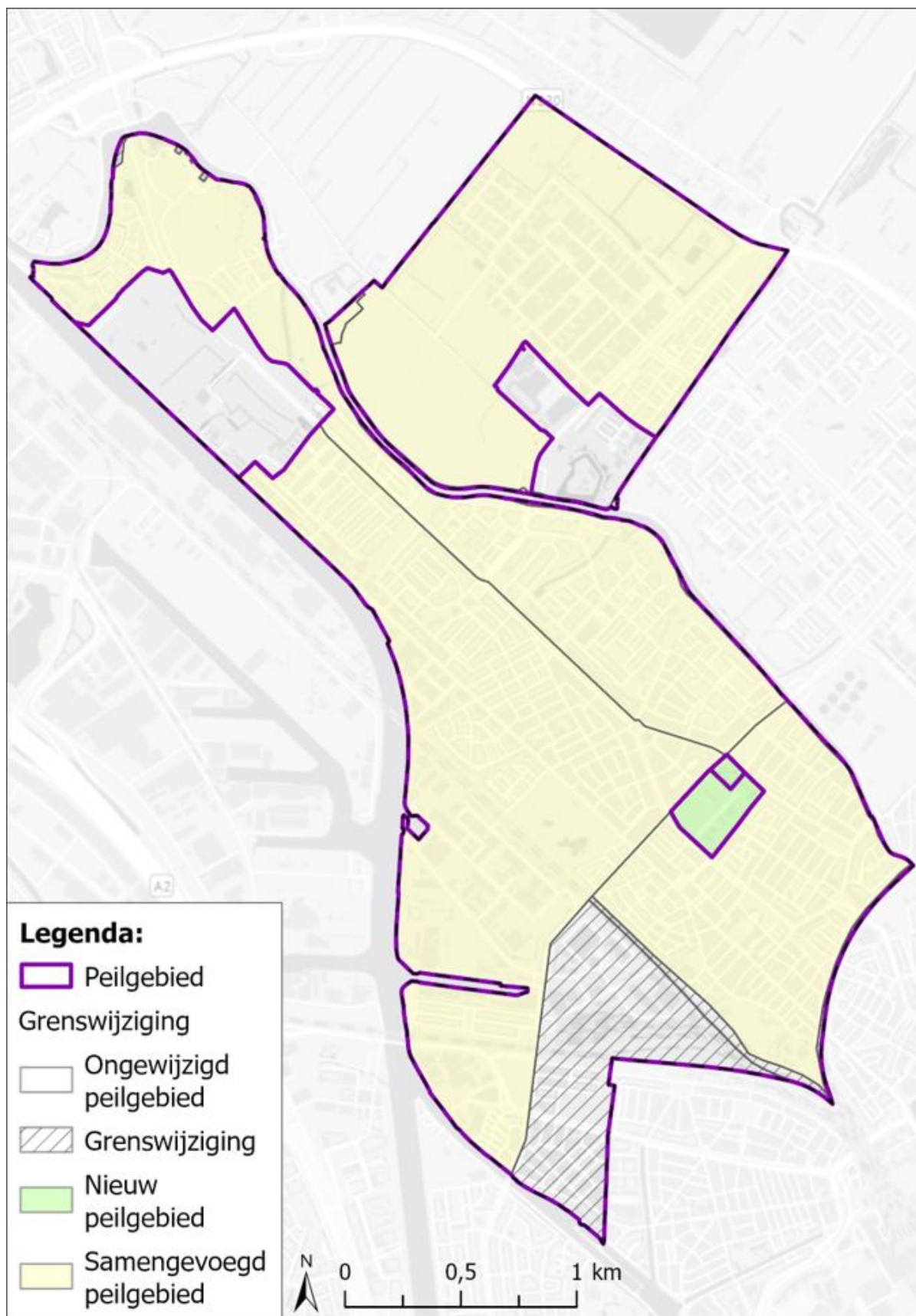
Voor de wijziging van peilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord gaat het om de volgende administratieve correcties:

1. Peilbesluitgrens

De grenzen van de peilgebieden zijn gebaseerd op het beheerregister en de grens van het waterschap. Door betere gegevens zijn er kleine grenscorrecties bij de peilgebieden langs de Vecht en langs de noordwestelijke grens van Overvecht-Noord. De praktijksituatie verandert hiermee niet. Aan de zuidkant van het plangebied ligt één grote grenswijziging. Dit gebied is nu nog onderdeel van peilbesluit Stad Utrecht en Kromme Rijn 2013. Door de spoordijk met het spoor tussen Utrecht en Gouda staat dit gebied hydrologisch gezien los van de rest van het peilgebied waar het nu bij hoort. Bij het vorige peilbesluit was dit ook geconstateerd. Het voorstel om dit te wijzigen is echter nooit uitgevoerd. In dit peilbesluit gebeurt dit nu wel en wordt het gebied toegevoegd aan ZON_003. Ook wordt het gebied langs het Amsterdam-Rijnkanaal ten zuiden van de spoordijk naar het westen uitgebreid tot aan de Groeneweg.

2. Peilgebiedsgrenzen

Door een beter begrip van het watersysteem van Zuilen en de invloed van de Vecht en het Amsterdam-Rijnkanaal zijn de drie losse peilgebieden in zuilen samengevoegd tot één groot peilgebied, ZON_003.

Figuur 9: Kaart met grenswijzigingen van het peilbesluitgebied.

5 Afweging van de peilen

Voor de peilgebieden die in de actualiteitstoets naar voren zijn gekomen als niet-actueel en voor de nieuwe peilgebieden in het gebied is er een nieuwe peilafweging gedaan. Om te komen tot een passend peil voor een bepaald gebied, wordt rekening gehouden met de bestaande situatie, knelpunten, beleidsdoelen en de uitgangspunten van het waterschap. Aan de hand hiervan is een afweging gemaakt van de meest wenselijke oplossing. Deze vormt de basis voor het ontwerp van het peilbesluit.

Bij het tot stand komen van een peilbesluit, wordt gezocht naar een peil dat:

- zo goed mogelijk de huidige functies faciliteert;
- voldoet aan de droogleggingsnormen;
- aansluit bij maatschappelijke vraagstukken;
- rekening houdt met de wensen in het gebied;
- binnen acceptabele kosten mogelijk is (doelmatigheid).

Doorgaans kunnen knelpunten op meerdere manieren worden opgelost. Onder andere door wijzigingen in:

- de grootte van de peilgebieden;
- het type peilbeheer;
- het waterpeil.

Een (voorgenomen) handelwijze is doelmatig of efficiënt als de betreffende inspanningen en uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel en de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten.

Hieronder wordt voor de verschillende deelgebieden beschreven welke peilafwegingen er zijn gemaakt en voor welk peil(beheer) is gekozen.

5.1 Overvecht-Noord (ZON_001)

Overvecht-Noord is een gebied met veel verschillende gebruiksfuncties. Er is veel bebouwing maar er zijn ook delen in gebruik voor natuur, volkstuinen, een begraafplaats en grasland. De bodem in het gebied is grotendeels geclassificeerd als bebouwd maar de onbebouwde randen van het gebied bestaan langs de Vecht uit klei en zavel en in de noordoosthoek uit veen. De mediane maaiveldhoogte van het gebied is 0,76 m t.o.v. NAP. Dit is inclusief het bebouwde gebied dat is opgehoogd. Als dit opgehoogde gebied niet wordt meegeteld, komt de mediane maaiveldhoogte uit op 0,26 m t.o.v. NAP. De laagst liggende delen zijn in gebruik voor sportvelden en volkstuinen. De maaiveldhoogtes liggen hier rond de -0,4 m t.o.v. NAP.

Vanwege een aantal agrarische percelen in het zuidwesten van het peilgebied is in het vigerende peilbesluit een zomer-/winterpeil opgenomen. Dit seizoensgebonden peil staat in de zomer op -0,60 m t.o.v. NAP en in de winter op -0,75 m t.o.v. NAP. In de praktijk wordt dit peil goed gevolgd. Voor het hele peilvlak geeft dit een mediane drooglegging van 1,36 m in de zomer. Voor het lage deel van het peilgebied (zonder de opgehoogde bebouwing) is de mediane drooglegging in de zomer 86 cm. In dit lagere deel hebben de laagstgelegen plekken, die in gebruik zijn als sportveld, een drooglegging rond de 10 cm. Op de sportvelden ligt een drainagesysteem waardoor er weinig overlast wordt ervaren.

Vanwege de ontwikkeling van natuurgebied Zuilen is een agrarisch zomer-winterpeil niet meer geschikt voor dit gebied. Ook de rest van het peilgebied heeft geen baat bij het huidige zomer-winterpeil. Daarom wordt er een vast peil van -0,60 m t.o.v. NAP voorgesteld. Dit is gelijk aan het

huidige zomerpeil. Het peil is geschikt voor de ontwikkeling van het natuurgebied en een vast peil gaat uitspoeling van de oevers in het hele peilgebied tegen, wat goed is voor de waterkwaliteit. Ook voor de bebouwing in het gebied is een vast peil gewenst. Vanwege de lage ligging van sommige delen van het peilgebied is overwogen om het peilgebied op te splitsen zodat het natuurgebied een hoger peil heeft en de rest van Overvecht-Noord een lager peil. Dit heeft echter niet de voorkeur vanwege de aanleg van meerdere nieuwe stuwen. Dit zou niet ten goede komen van de robuustheid van het systeem. Het nieuwe peil geeft ook nog voldoende ruimte voor berging in het gebied bij veel neerslag. Hoewel de bodemkaart de lage delen toont als bebouwd, bestaat de bodem hier in wezen uit een kleidek op veen. Om bodemdaling tegen te gaan, moet het veen in alle seizoenen natgehouden worden. Het voorgestelde peil zal dit verzorgen. Wel kan het zijn dat er door de kleilaag in het gebied water op het oppervlak kan blijven staan. Dit komt echter door de slechte infiltratie van de bodem. Een lager peil zal hier niets aan veranderen. Er is in februari en maart 2026, voorafgaand aan het instellen van het zomerpeil, een praktijkproef uitgevoerd. Tijdens deze proef is het voorgestelde peil van -0,60 m t.o.v. NAP getest. Deze praktijkproef is naar tevredenheid uitgevoerd.

In het westen van ZON_001 ligt een klein peilgebiedje dat niet was opgenomen in het vorige peilbesluit. Dit peilgebiedje is het gevolg van een duiker vanuit het beheergebied van waterschap Amstel Gooi en Vecht en een stuw. De huidige situatie is echter onwenselijk vanwege de open verbinding door een waterkering heen zonder sturingsmogelijkheden en de versnippering van peilgebieden. Ook is de extra aanvoer van water voor het gebied niet nodig. De duiker door de kering wordt daarom afsluitbaar gemaakt en de stuw weggehaald. Hierdoor wordt ZON_001 weer één groot, robuust peilgebied.

5.2 Zuilen (ZON_003)

Het grote peilgebied Zuilen heeft geen regelbaar watersysteem en staat in open verbinding met de Vecht aan de oostzijde en grenst aan het Amsterdam-Rijnkanaal aan de westzijde. Omdat de Vecht in reguliere omstandigheden in open verbinding staat met het Amsterdam-Rijnkanaal is het beheer van dit peilgebied afhankelijk van de sturing van het Amsterdam-Rijnkanaal door Rijkswaterstaat. Het vaste peil van -0,40 m t.o.v. NAP en de beheermarge van -0,55 m t.o.v. NAP onder en -0,30 m t.o.v. NAP boven worden bepaald in het [Peilbesluit boezem Noordzeekanaal/Amsterdam-Rijnkanaal \(1992\)](#) van Rijkswaterstaat.

Aan de zuidkant van het gebied worden twee delen van het Peilbesluit Stad Utrecht en Kromme Rijn 2013 toegevoegd aan dit peilbesluit. Het gaat hierbij om het gebied tussen de spoordijken Utrecht-Gouda en Utrecht-Amsterdam en de Cartesiusweg en om het gebied ten zuiden van de spoordijk Utrecht-Gouda tussen de Spinozaweg en Groeneweg. Deze gebieden staan net als de rest van Zuilen onder invloed van het Amsterdam-Rijnkanaal. Daarom is dit in de praktijk een betere hydrologische grens.

5.3 Sportpark Zuilen (ZON_004)

Sportpark Zuilen ligt langs het Amsterdam-Rijnkanaal. De aanvoer van water komt echter vanuit de Vecht via gemaal Daalseweg. Het gebied is grotendeels in gebruik voor bebouwing en sportvelden. De bodem van het gebied is geclassificeerd als bebouwing en zware zavel. De mediane maaiveldhoogte van het peilgebied is 0,67 m t.o.v. NAP. Het vigerende peil in het gebied is een seizoensgebonden peil van -0,20 m t.o.v. NAP in de zomer en -0,40 m t.o.v. NAP in de winter. In de praktijk is hier een vast peil van -0,30 m t.o.v. NAP. Het gebied heeft geen baat bij het zomer en winterpeil vanwege de bebouwing. Ook de sportvelden profiteren niet van een zomer- en winterpeil aangezien het voornamelijk gaat om kunstgrasvelden. Daarom wordt voorgesteld om het praktijkpeil van -0,30 m t.o.v. NAP vast te leggen. Dit geeft een drooglegging van 97 cm. Dit past bij de droogleggingsnormen voor bebouwd gebied uit de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

5.4 Sportpark Wesley Sneijder (ZON_005)

Rondom het sportpark Wesley Sneijder ligt een watergang ten behoeve van het sproeien van de sportvelden. Het water wordt met een persleiding aangevoerd vanuit de Vecht. De grenzen van het peilgebied zijn aangepast zodat de hydrologische invloed eerlijker wordt weergegeven.

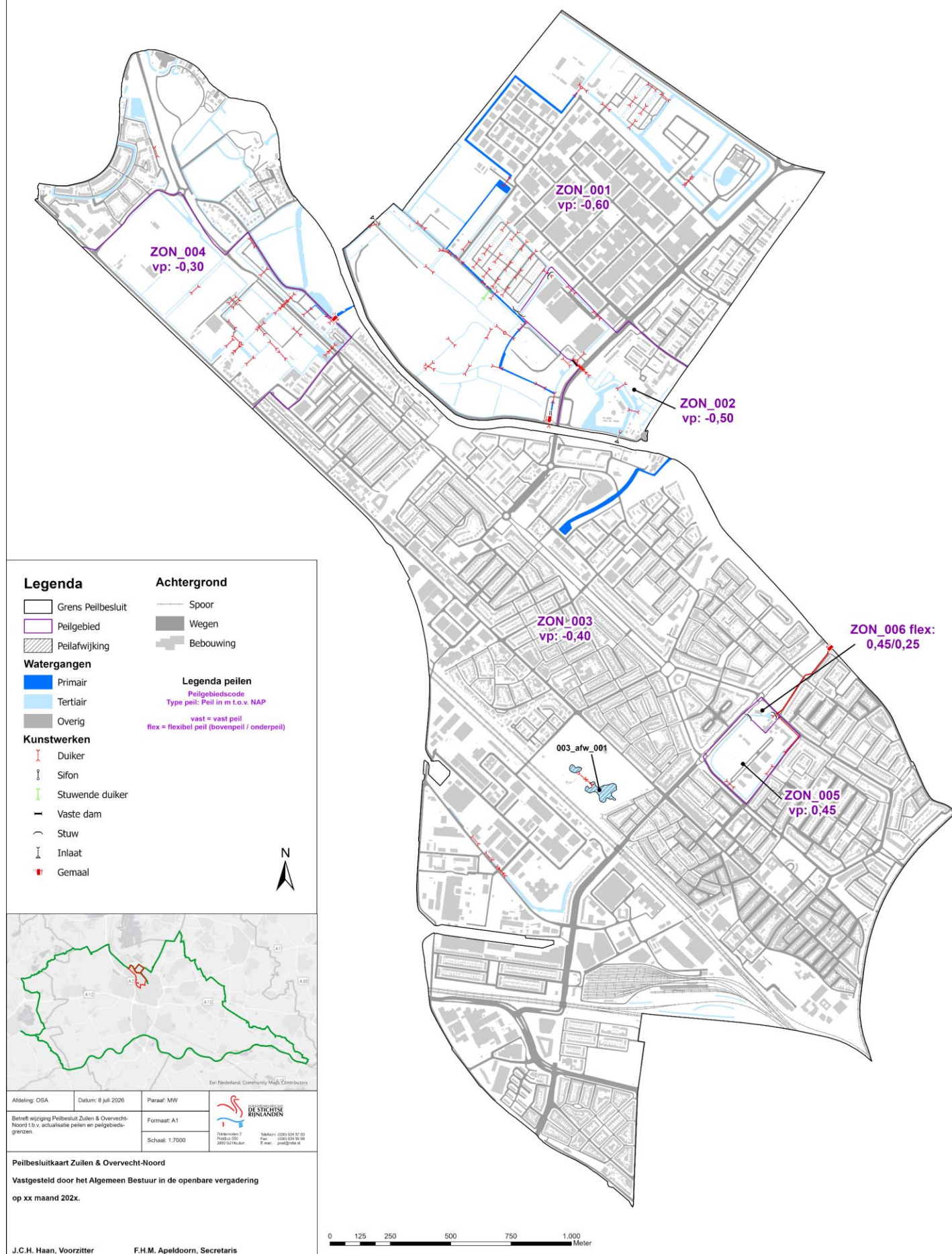
5.5 Laan Van Chartroise (ZON_006)

In Ondiep liggen bij de kruising van de Laan van Chartroise en de Marnixlaan een aantal monumentale panden. Vanwege het uitspoelen van de oever langs de kwetsbare fundering is hier een lager peil wenselijk dan in ZON_005. Er is hier daarom een stuw aangelegd waardoor er een extra peilgebied is ontstaan. Dit peilgebied bestaat uit de sloot tussen de stuw en de regelbare overstort waarvandaan het water terugstroomt naar de Vecht. In de omgevingsvergunning die is afgegeven bij de aanleg van deze stuw is een flexibel peil opgenomen met een bovenpeil van 0,45 m t.o.v. NAP en een onderpeil van 0,25 m t.o.v. NAP. Het peilgebied heeft een mediane maaiveldhoogte van 1,69 m t.o.v. NAP. Met de peilen uit de omgevingsvergunning ligt de drooglegging van het peilgebied tussen de 124 cm en de 144 cm. Dit is een grotere drooglegging dan wat de Beleidsnota Peilbeheer voorschrijft maar in deze situatie met de historische bebouwing een passend peil. De peilen uit de omgevingsvergunning worden daarom overgenomen in het peilbesluit.

5.6 Voorgesteld peilbesluit en peilbeheer

Op basis van de bovenstaande afwegingen worden in dit peilbesluit de verschillende peilgebieden met het peil(beheer) vastgelegd. In figuur 10 staan de peilgebieden met de begrenzing, het oppervlaktewaterpeil en het type peilbeheer. Verder zijn gemalen, stuwen, inlaten en peilschalen weergegeven.

Peilbesluitkaart Zuilen & Overvecht-Noord

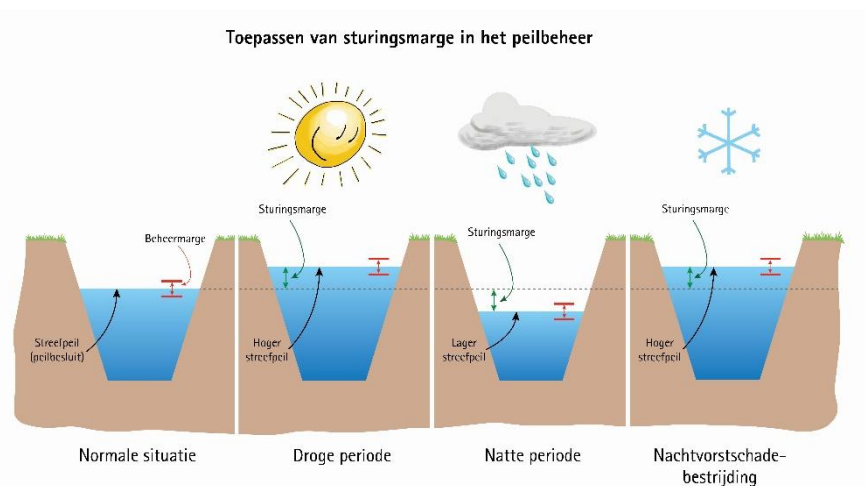
Figuur 10: Peilbesluitkaart Zuilen & Overvecht-Noord met peilgebieden en peil(beheer)

Het waterschap zal een nieuw peilbesluit vaststellen als daar aanleiding toe is. Daarvoor toetst het waterschap jaarlijks of het vigerend peilbesluit nog passend is voor de omstandigheden in het gebied en of het nog aansluit bij het beleid van het waterschap.

Marges

In een peilbesluit zijn ook marges opgenomen ten opzichte van het streefpeil (zie figuur 11):

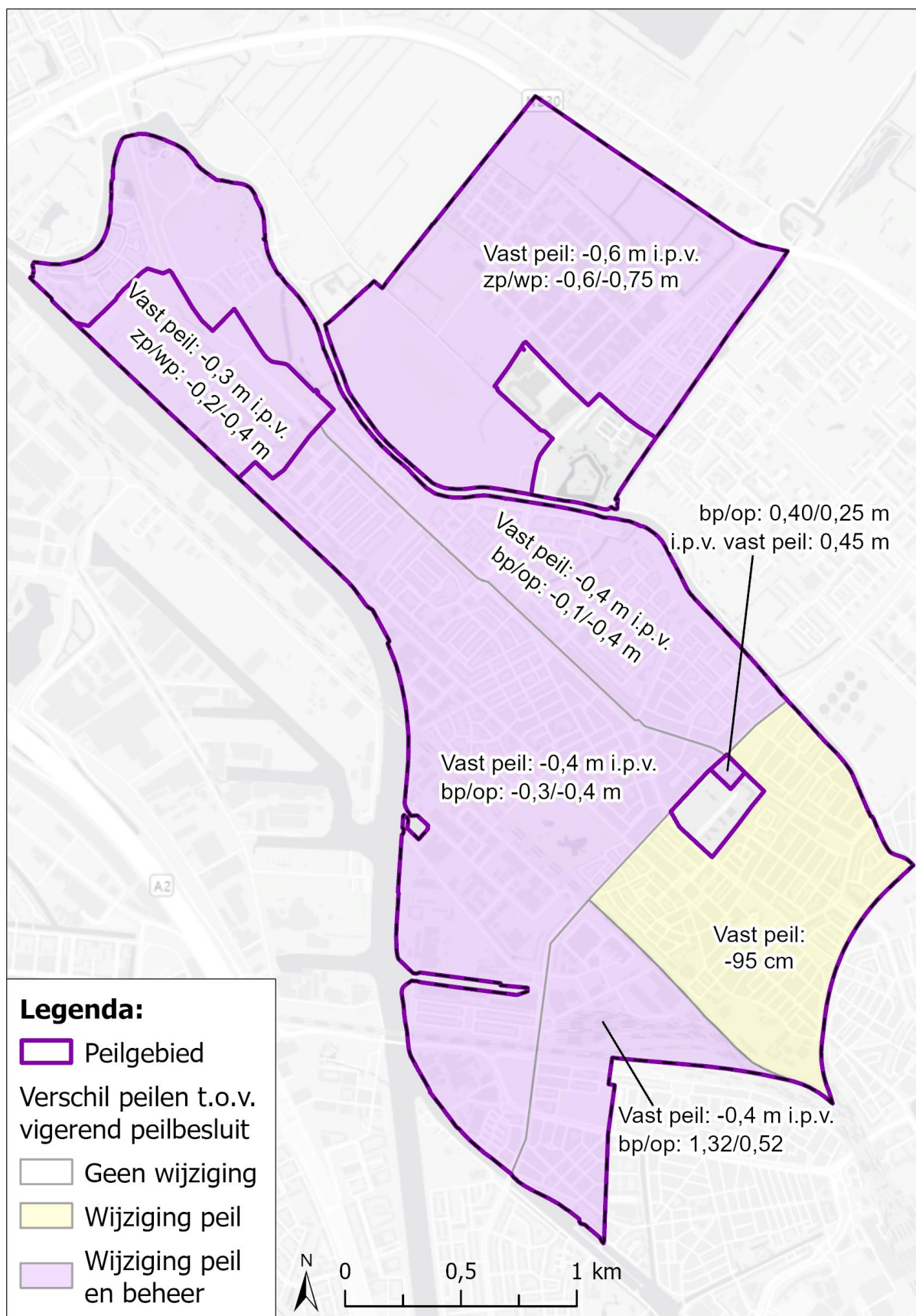
- Onder normale omstandigheden kan de waterstand door de aan- en afvoer van water en weersomstandigheden fluctueren. De beheermarge is de toegestane afwijking ten opzichte van het in het peilbesluit vastgestelde peil om deze fluctuaties op te vangen. Zodra de waterstand buiten de beheermarge valt, heeft het waterschap een inspanningsverplichting om de waterstand binnen de beheermarge te krijgen. De beheermarge bedraagt 5 cm boven en 5 cm onder het vastgestelde peil. Peilgebied ZON_003 heeft een open verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal. Het peil kan daar als gevolg van het peilbeheer fluctueren tussen een waterstand van 10 cm boven en 15 cm onder het vastgestelde peil, in overeenstemming met [Peilbesluit boezem Noordzeekanaal/Amsterdam-Rijnkanaal \(1992\)](#) van Rijkswaterstaat.
- De sturingsmarge in dit peilbesluit is 10 cm. Dit betekent dat in droge periodes het peil tijdelijk met maximaal 10 cm verhoogd kan worden. Ook kan in natte periodes het peil tijdelijk met maximaal 10 cm verlaagd worden. De sturingsmarges worden alleen ingezet in uitzonderlijke omstandigheden, bij langdurige droogte of langdurige wateroverlast. Bij aanvang van dit bijzonder beheer wordt per peilgebied afgewogen of het nodig is het peil te verhogen of te verlagen. In geval van een peilverhoging, wordt het dagelijks bestuur van het waterschap hierover geïnformeerd.
- Bij calamiteiten en/of extreme weersomstandigheden is het college van dijkgraaf en hoogheemraden bevoegd om onder afweging van de betrokken belangen af te wijken van de in dit peilbesluit vastgestelde peilen, beheer- en sturingsmarges.

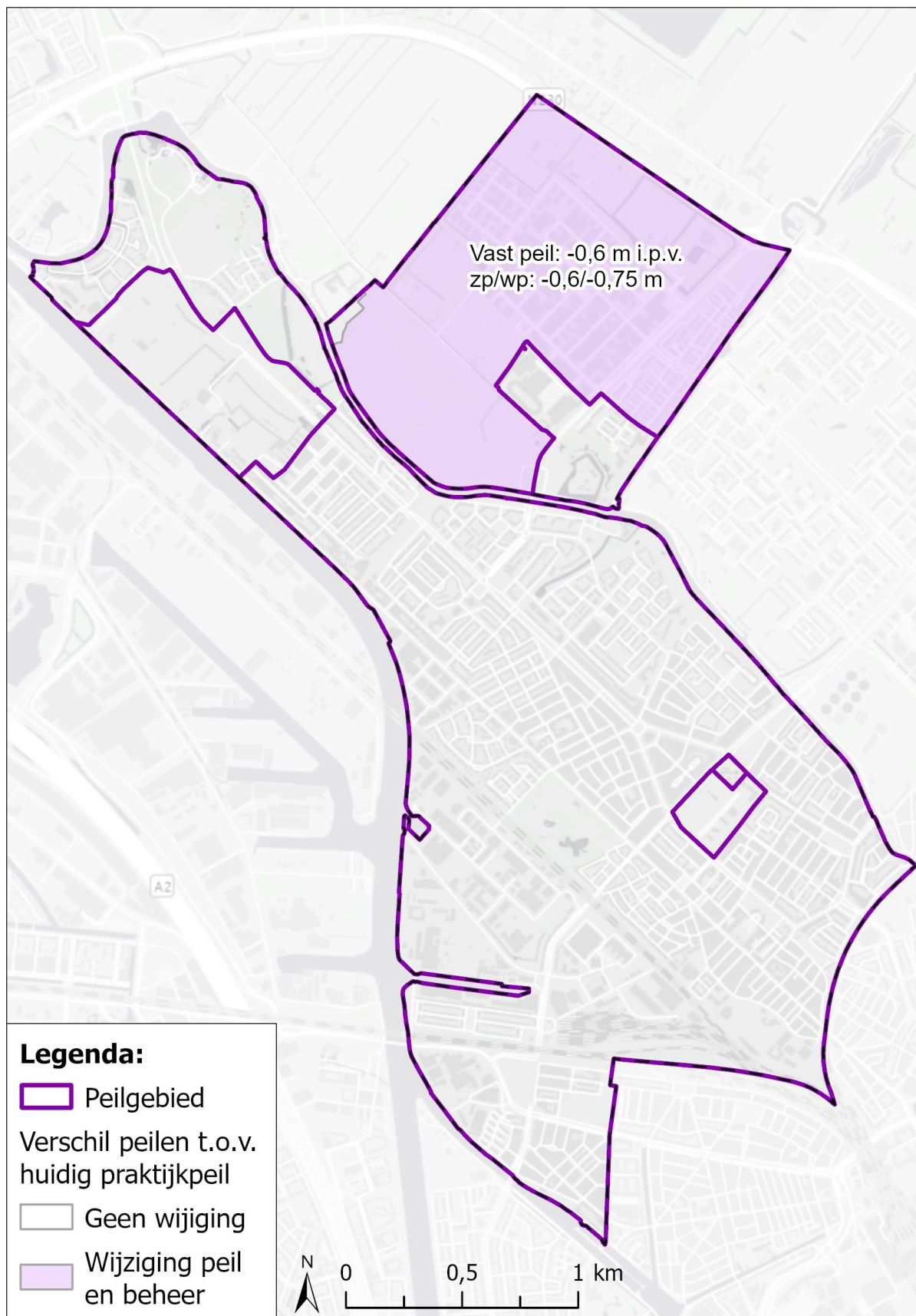
Figuur 11: Toepassen van sturingsmarge in het peilbeheer.

5.7 Veranderingen in waterpeil

Op de peilverschilkaart zijn de veranderingen te zien in het nieuwe waterpeil in vergelijking met het vigerende peilbesluit (figuur 12) en met de praktijksituatie (figuur 13). Voor gebieden met een nieuw peil en peilbeheer zijn zowel het nieuwe en oude peil(beheer) weergegeven. Voor gebieden waar alleen het peil verandert is het peilverschil weergegeven. Een negatief getal betekent dat het waterpeil daalt, een positief getal betekent dat het peil hoger wordt. Het gaat om de volgende veranderingen:

Figuur 12: Verschilkaart met de verschillen in peil en beheer tussen het vigerende peilbesluit en het ontwerppeilbesluit. Voor gebieden waar alleen het peil veranderd is de verandering in cm weergegeven. Voor gebieden waar ook het peilbeheer veranderd zijn het nieuwe peil en het oude peil weergegeven. [zp/wp: zomerpeil en winterpeil, bp/op: bovenpeil en onderpeil]

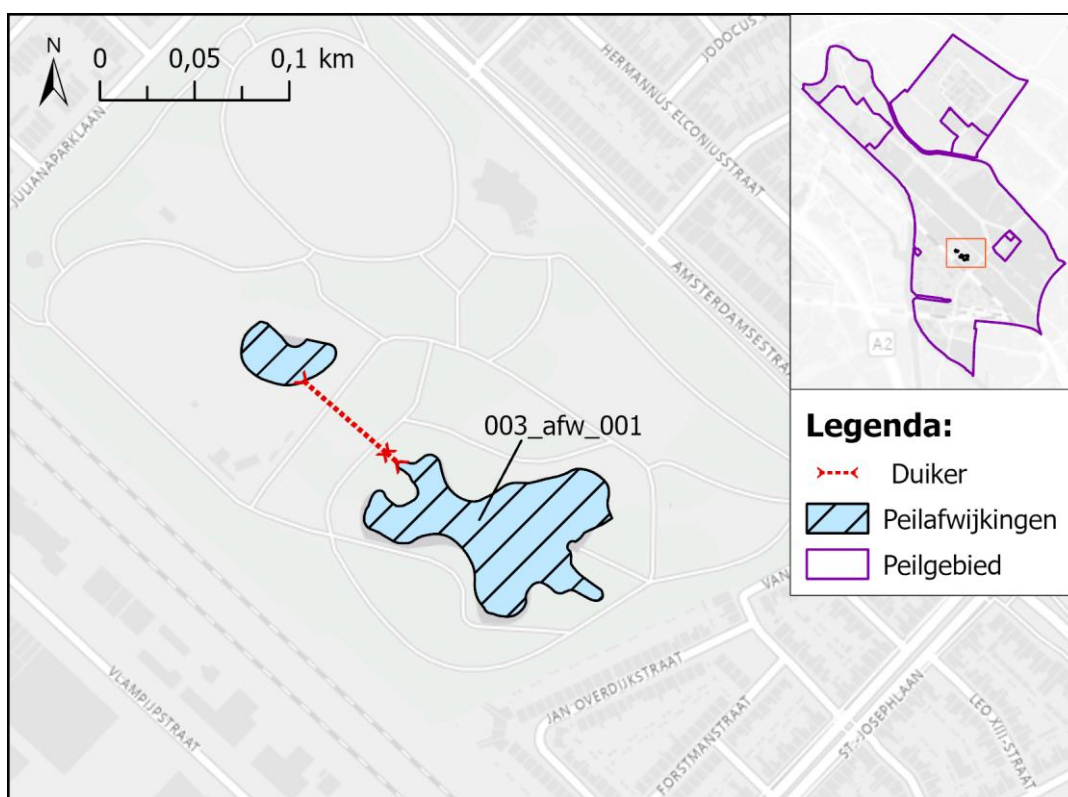

Figuur 13: Verschilkaart met de verschillen in peil en beheer tussen de huidige praktijksituatie en het ontwerppeilbesluit. Voor gebieden waar zowel het peil als het peilbeheer veranderd zijn het nieuwe peil en het oude peil weergegeven. [zp/wp: zomerpeil en winterpeil]

5.8 Peilafwijkingen

In een klein deel van het plangebied wijkt het peil af van het vastgestelde peil van het omliggende peilgebied. Het gaat om de vijvers in het Julianapark die een hoger peil hebben dan het peilgebied waar ze in liggen. Het peil in dit gebied wordt niet door het waterschap, maar door derden (de eigenaren en/of gebruikers) beheerd. De vijvers zijn als peilafwijking (opmaling) opgenomen in dit peilbesluit en zijn alleen toegestaan als er aan de criteria van het waterschap wordt voldaan en overige belangen niet worden geschaad. De belanghebbende van de peilafwijking draagt de kosten voor het peilbeheer en het onderhoud van de kunstwerken die nodig zijn voor de peilafwijking (bijv. inlaten, stuwen en overige kunstwerken).

Bij een nieuw peilbesluit worden de bestaande peilafwijkingen (opnieuw) getoetst. Het resultaat van de toetsing van de bestaande peilafwijkingen geeft dat in het nieuwe peilbesluit opnieuw peilafwijkingen worden toegestaan (zie figuur 14). Op de peilbesluitkaart zijn deze gebieden gearceerd weergegeven.

Figuur 14: Kaart met peilafwijking 003_afw_001 in het Julianapark.

Tabel 1: Overzicht met peilafwijkingen en soort peilafwijking.

Code peilafwijking	Ligt in peilgebied	Bepalingen	Soort peilafwijking
003_afw_001	ZON_003	Peil in eigen beheer tussen -0,10 en -0,35 m t.o.v. NAP.	Opmaling

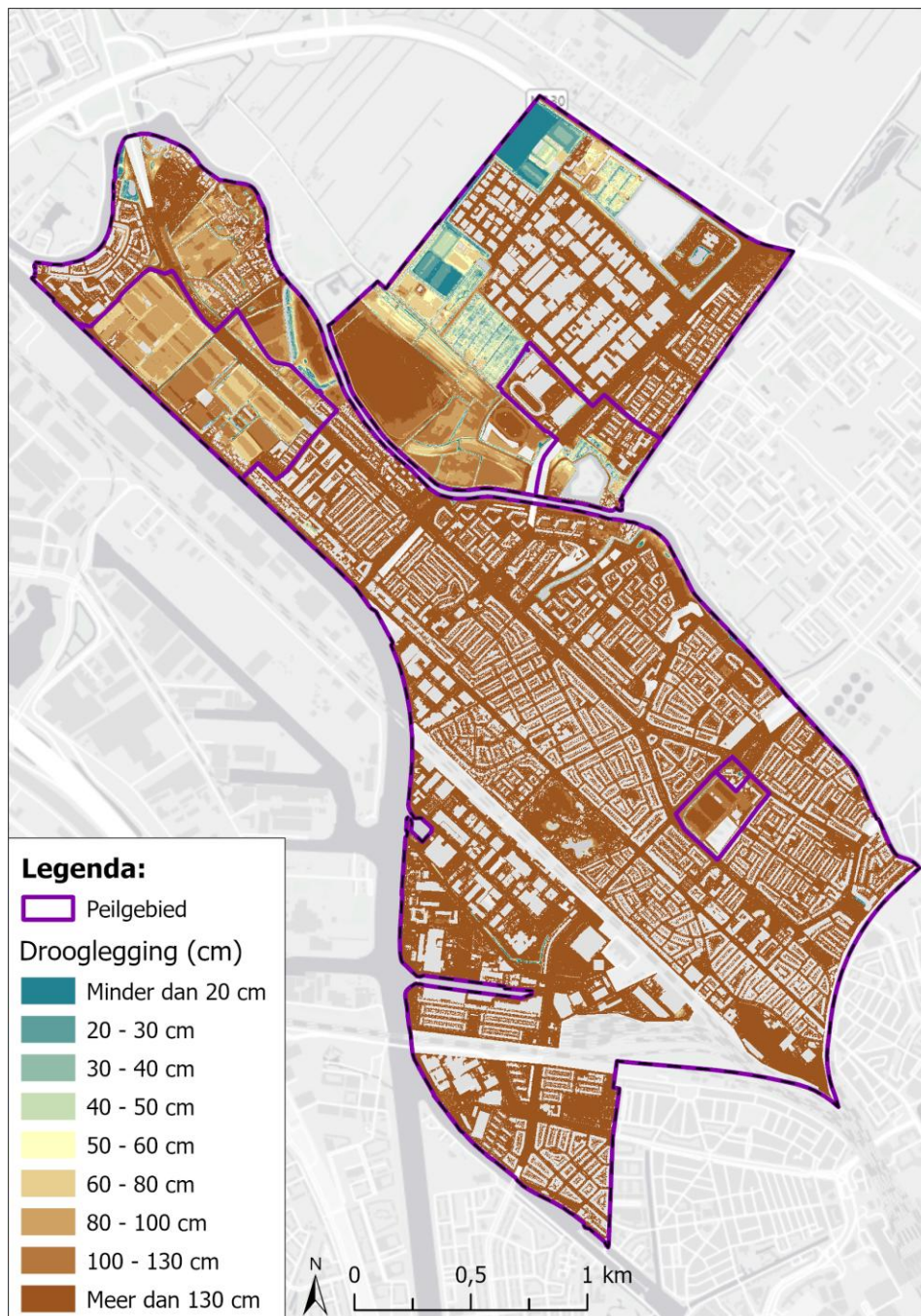
6 Effecten van de nieuwe peilen

Bij het opstellen van een peilbesluit kijkt het waterschap naar mogelijke effecten van het waterpeil op het watersysteem en andere watergerelateerde beleidsthema's zoals de waterkwaliteit, klimaatbestendigheid, het remmen van bodemdaling, grondwater, biodiversiteit, waterveiligheid en mogelijke effecten op de omgeving zoals archeologie en cultuurhistorie.

Hieronder worden de effecten van de peilen beschreven.

6.1 Drooglegging

In figuur 15 is de drooglegging voor het gebied weergegeven met de nieuwe peilen van dit peilbesluit. De drooglegging is het verschil in hoogte tussen het maaiveld en het waterpeil. Het stedelijke gebied heeft een relatief grote drooglegging. Voor de sportvelden in Overvecht-Noord is de drooglegging het kleinst.

Figuur 15: Drooglegging bij de voorgestelde peilen.

Voor het berekenen van de drooglegging is gebruik gemaakt van de maaiveldhoogtes uit het meest recente Actueel Hoogtebestand Nederland, het AHN5 (zie ook figuur 4). Het gebied is voor het AHN5 ingemeten in 2023.

6.2 Grondwater

Ten opzichte van de huidige praktijkpeilen veranderen de oppervlaktewaterpeilen alleen in Overvecht-Noord. Hier wordt een vast oppervlaktewaterpeil ingevoerd. In de winter wordt oppervlaktewaterpeil peil 15 cm hoger en komt daarmee gelijk met het huidige zomerpeil. Dit leidt tot een hogere grondwaterstand in de beperkte zone rondom de watergangen, waar het oppervlaktewaterpeil de grondwaterstand beïnvloedt. Er wordt niet verwacht dat dit tot problemen zal leiden.

In Overvecht-Noord staan 35 gebouwen van net voor 1970. Daarmee is er risico dat de funderingen niet bestand zijn tegen peilverlaging en daarmee grondwaterverlaging. Omdat de nieuwe peilen niet lager zijn dan de huidige praktijkpeilen zullen de grondwaterstanden ook niet lager komen te staan. De nieuwe peilen zullen dus geen nadelige effecten hebben voor de funderingen.

De grondwaterstanden worden beïnvloed door verschillende factoren. De slootpeilen spelen een rol, maar neerslag en verdamping hebben een groter effect.

6.3 Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen voor waterkwantiteit die zijn vastgelegd door de provincie. Uit deze toetsing is gebleken dat er voor dit gebied geen opgave is om wateroverlast tegen te gaan.

In Overvecht-Noord gaat het peil in de winter omhoog. Dit leidt tot een afname van de waterberging in het gebied. Uit een volumetrische analyse is gebleken dat het gebied voldoet aan de provinciale normen voor wateroverlast. Huidige wateroverlast bij piekbuien komt vooral door regenwater dat niet weg kan stromen vanwege de kleilaag in het gebied. Hierdoor kunnen plassen blijven staan. Dit staat echter los van het waterpeil en er wordt dus geen verslechtering van de situatie verwacht met de voorgestelde peilen.

Het oppervlaktewater aan de oostkant van Zuilen (ZON_003) staat in open verbinding met de Vecht. De Vecht zelf staat weer in open verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal en volgt dus dit peil. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het peilbeheer van de Vecht. Het westelijke deel van Zuilen grenst aan het Amsterdam-Rijnkanaal. Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het peilbeheer van het Amsterdam-Rijnkanaal. HDSR kan hier dus niet zelf het peil sturen en heeft dus ook geen directe invloed op eventuele wateroverlast door hoge waterpeilen in de Vecht en Amsterdam-Rijnkanaal.

Stedelijk gebied

Water wordt steeds meer een integraal onderdeel van de stedelijke inrichting. Het gaat daarbij niet alleen om water bergen en afvoeren, maar ook om waterkwaliteit, recreatie, energieopwekking en watervoorraad voor droge zomers. Zo wordt voor bestaand stedelijk gebied en het verdichten van bestaand gebied gekeken naar mogelijkheden om het water zodanig te sturen dat het kan worden geborgen op plekken waar dat geen schade veroorzaakt en/of naar plaatsen om water vast te houden. Zie ook de Visie en Handelingsperspectief Toekomstbestendig Watersysteem van het waterschap.

Watertekort

Watertekort is een normaal verschijnsel. Gemiddeld verdampt er elke zomer ca. 100 mm meer water dan er aan neerslag valt. In droge zomers kan dit verschil oplopen tot 300 mm. Het zomerse tekort wordt meestal in het winterhalfjaar weer aangevuld. Peilbeheer kan bijdragen aan het omgaan met

watertekort door het peil tijdelijk te verhogen in droge tijden of door het water beter te verdelen over een gebied.

Extreem weer

Door klimaatverandering komt extreem weer, zoals hittegolven, hevige buien of droogte, steeds vaker voor. Een van de uitgangspunten van een peilbesluit is dat het nieuwe peilbeheer niet leidt tot meer wateroverlast. Het waterschap werkt in het Deltaprogramma Zoetwater samen met andere waterbeheerders aan het beperken van de gevolgen van droogte. In extreme situaties worden de calamiteitenplannen in werking gesteld.

6.4 Bodemdaling en broeikasgassen

Overvecht-Noord ligt aan de rand van het veenweidegebied ten noorden van Utrecht. In Overvecht-Noord is het veen bedekt door een laag klei. Deze lagen veen en klei liggen in het niet-opgehoogde, onbebouwde deel van Overvecht-Noord aan het oppervlak. Het is dus een gebied dat vatbaar is voor bodemdaling. Langs de Vecht is de kleilaag dikker en ligt het veen dieper. In dit nieuwe peilbesluit gaat het peil in Overvecht-Noord in het winterhalfjaar omhoog. Hierdoor wordt de drooglegging dan kleiner. Voor het gebied betekent dit dat het waterpeil het gehele jaar tot aan het kleidek staat waardoor de bodemdaling wordt geremd.

Bodemdaling wordt veroorzaakt door veenoxidatie. Hierbij komen ook broeikasgassen als CO₂ vrij. Er zijn verschillende methodes voor het berekenen van de broeikasgasemissies op basis van de grondwaterstand of de bodemdaling. De methodes zijn momenteel nog niet geschikt om toe te passen op kleinere gebieden, zoals de peilgebieden in Zuilen en Overvecht-Noord, vanwege het detailniveau en de vele onzekerheden.

Bodemdaling en de uitstoot van broeikasgassen in veengebied

Door veenoxidatie treedt bodemdaling op en komen uit de bodem de broeikasgassen koolstofdioxide (CO₂) en lachgas (N₂O) vrij. Veenoxidatie treedt op als veen blootgesteld wordt aan zuurstof. In het algemeen geldt: hoe lager het grondwaterpeil, hoe meer veen oxideert en hoe meer CO₂ vrijkomt. Andere factoren die de CO₂-uitstoot beïnvloeden zijn onder andere het landgebruik en het bemesten. Bij te hoge grondwaterstanden kan door de afbraak van organisch materiaal ook meer methaan (CH₄) vrijkomen. En onder natte omstandigheden kunnen door biologische processen ook meer lachgasemissies ontstaan. Methaan en lachgas zijn sterkere broeikasgassen dan CO₂. Om de broeikasemissies te beperken moeten de grondwaterstanden dus niet te laag en niet te hoog zijn.

6.5 Waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit

Het vaste waterpeil in Overvecht-Noord wordt ingesteld vanwege natuurgebied Zuilen. Er is gekozen om dit één groot peilvak te houden in plaats van om het peilvak in tweeën te delen. Hierdoor blijft het één grote robuuste eenheid. Een groter aaneengesloten watersysteem is beter in staat om eventuele verstoringen in de waterkwaliteit op te vangen. Het samenvoegen heeft daarom een positieve uitwerking op de waterkwaliteit van het gebied.

De verhouding tussen de hoeveelheid inlaatwater en het gebiedseigen water is belangrijk voor de ecologische toestand van het watersysteem. Ingelaten water zorgt voor doorspoeling. In Zuilen en Overvecht-Noord wordt er water ingelaten vanuit de Vecht. Via het dagelijkse operationele waterbeheer kan het inlaatbeheer worden verbeterd en daarmee bijdragen aan een verbetering van de waterkwaliteit en ecologie in de peilgebieden. Bijvoorbeeld door het benutten van de neerslag om het gebied op peil te brengen.

Daarnaast is zorgvuldig beheer van de watergangen en wateroevers belangrijk voor de ecologische waterkwaliteit. In twee peilgebieden wordt het vigerende zomer/winterpeil vervangen voor een vast peil. Wisselingen in peil hebben een negatief effect op de oeverstabiliteit waardoor oeverafkalving en

uitspoeling van de oever kan ontstaan. Dit is slecht voor de waterkwaliteit. Door het instellen van een vast peil worden afkalving en uitspoeling voorkomen.

Peilbeheer en waterkwaliteit

Het peilbeheer beïnvloedt niet alleen de hoeveelheid water in een gebied, maar ook de waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit. Het type peilbeheer bepaalt bijvoorbeeld hoeveel inlaatwater nodig is. De keuze van het type peilbeheer moet hierop afgestemd zijn. Waterkwaliteit en ecologie hebben daarom een volwaardige plaats binnen deze afweging. Flexibel peilbeheer kan bijvoorbeeld een belangrijke bijdrage leveren, omdat dit het inlaten van gebiedsvreemd water (indien gewenst) kan beperken en daarmee bijdraagt aan een hogere ecologische kwaliteit.

6.6 Weidevogels

In Zuilen en Overvecht-Noord zijn geen gebieden die door de provincie zijn aangewezen als weidevogel kerngebied. Wel is er voor een deel van de graslanden in Overvecht-Noord een agrarisch beheerpakket afgesloten ten behoeve van weidevogels. In dit peilgebied gaan in dit nieuwe peilbesluit de peilen in de winter en het vroege voorjaar omhoog. De drooglegging in dit peilgebied is in de winter dus kleiner dan in het vigerende peilbesluit. Een hoger slootpeil leidt tot een hogere grondwaterstand in de percelen. Foeragerende en broedende weidevogels, die de voorkeur geven aan vochtige of nattere graslanden, kunnen hiervan profiteren.

Weidevogels en peilbeheer

Weidevogels zijn vogelsoorten die in graslanden broeden, zoals de kievit, de grutto, de tureluur en de scholekster. De populaties van deze vogelsoorten zijn de afgelopen decennia fors afgenomen. Over het algemeen hebben foeragerende (maart) en broedende (april) weidevogels een voorkeur voor vochtige tot natte graslanden. Het waterschap ondersteunt andere overheden en (agrarische) natuurverenigingen die maatregelen nemen voor de bescherming van de weidevogels. Waar dit gewenst is, kan het waterschap een hoger waterpeil vaststellen. Een hoger slootpeil leidt tot een hogere grondwaterstand in de percelen, weidevogels profiteren hiervan. Belangrijk daarbij is dat waterpeil en graslandbeheer sterk aan elkaar zijn gekoppeld.

6.7 Waterveiligheid

Om het gebied te beschermen tegen overstromingen zijn regionale waterkeringen aangewezen. Met de in dit peilbesluit voorgestelde peilen en peilbeheer worden er geen nadelige effecten voor deze keringen verwacht. In het noorden van Overvecht-noord ligt nu een duiker door de kering tussen waterschap Amstel, Gooi en Vecht en HDSR. Deze duiker wordt afgesloten. Hierdoor verdwijnt de open verbinding door deze kering met de Vecht. Dit komt bij hoge peilen in de Vecht ten goede van de waterveiligheid in het peilbesluitgebied.

Stabiliteit waterkeringen

De stabiliteit van een waterkering is mede afhankelijk van het grondwaterprofiel in de kering. Dit profiel wordt bepaald door onder andere de grondsoort waaruit de kering bestaat, het profiel van de kering, de neerslag en verdamping op dat moment, maar ook door de drainagebasis. De drainagebasis is doorgaans de dichtstbijzijnde watergang, met het daarin gehanteerde peil. Veranderingen aan de locatie van de watergang of het gevoerde peil kunnen leiden tot een ander grondwaterprofiel in de kering en daarmee tot een (mogelijk ongewenste) verandering van de stabiliteit. Daarnaast heeft het waterpeil in een watergang direct invloed op de belasting van een aangrenzende waterkering, zoals in het geval van een boezemwater waarlangs een regionale kering ligt.

6.8 Cultuurhistorie en archeologie

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden is er in een groot deel van Zuilen en in een klein deel van Overvecht-Noord een hoge trefkans op archeologische vondsten. Uitgangspunt is dat de archeologische resten in de bodem zoveel mogelijk bewaard en behouden moeten worden. Daarnaast

ligt heel Overvecht-Noord binnen (de bufferzone rondom) het UNESCO-werelderfgoed gebied van de Hollandsche Waterlinie.

Aangezien de voorgestelde waterpeilen in Zuilen en Overvecht-Noord niet lager zijn dan de huidige praktijkpeilen, wordt niet verwacht dat de peilwijziging gevolgen heeft voor eventuele archeologische resten.

Archeologie en de grondwaterstand

Archeologische vindplaatsen in vochtige bodems, bijvoorbeeld resten van historische nederzettingen, bevatten veel kwetsbaar materiaal. (Grond)water beschermt organische materialen, zoals hout en skeletten. Als ze onder water staan, kan er geen zuurstof bij komen. Zodra er wel zuurstof bij komt, vergaan ze. Als de archeologische resten dus dicht bij de oppervlakte liggen, kan een verlaging van het waterpeil ertoe leiden dat ze vergaan.

6.9 Recreatie

De voorgestelde waterpeilen hebben geen gevolgen voor de (water)recreatie in het gebied.

Recreatie en peilbeheer

Bij de afweging van het peil houdt het waterschap rekening met de recreatieve functies en/of het recreatieve (mede)gebruik van het water.

6.10 Vaarwegbeheer

In Zuilen en Overvecht-Noord liggen geen aangewezen vaarwegen. De voorgestelde waterpeilen hebben dus geen gevolgen voor het vaarwegbeheer.

Vaarwegbeheer en het peilbesluit

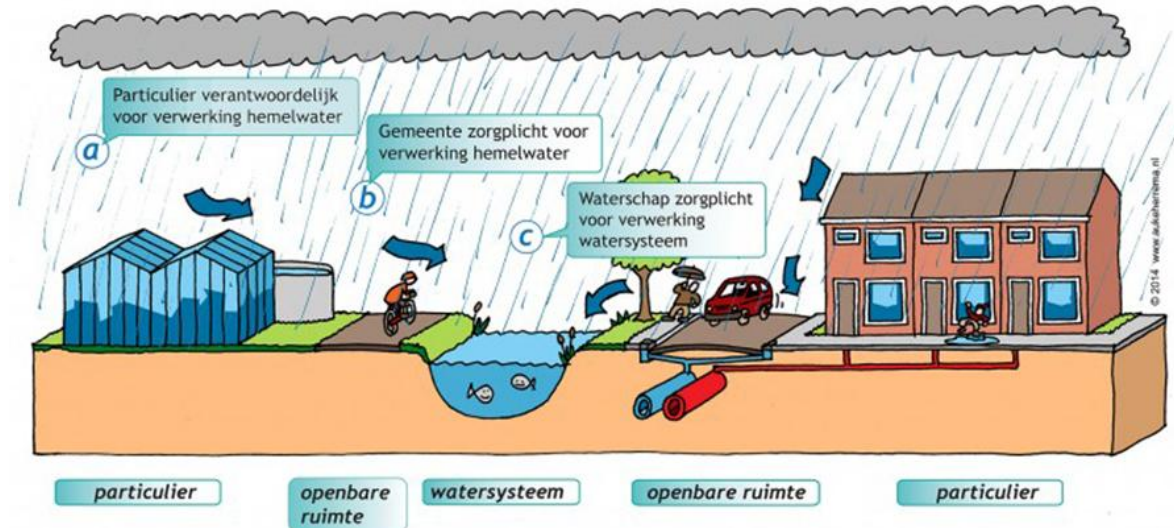
De Waterwet beschouwt het vaarwegbeheer als integraal onderdeel van het watersysteem. In de praktijk van het waterschap gaat het om de vaarwegen in het boezemsysteem die gebruikt worden voor recreatievaart en beroepsvaart. Het waterschap betreft het vaarwegbeheer bij de besluitvorming over het peilbeheer, daar waar het waterschap als vaarwegbeheerder is aangewezen.

Bij een peilafweging worden het vaarprofiel, de brughogtes en de drempelhoogtes van sluizen meegewogen naast de overige belangen, om een veilige en vlotte doorvaart te kunnen garanderen. Zo nodig wordt daar in het peilbeheer rekening mee gehouden.

7 Verantwoordelijkheden waterbeheer

7.1 Wie doet wat in het waterbeheer?

De verschillende overheden hebben elk hun eigen taak in het waterbeheer: waterschap, gemeente en provincie. Maar ook grondeigenaren hebben een verantwoordelijkheid in het waterbeheer. Elke partij moet zelf maatregelen nemen om problemen op zijn terrein te beperken of te voorkomen. Dit wordt in onderstaande tekening toegelicht.

Figuur 16 Overzicht taken en verantwoordelijkheden waterbeheer

Grondeigenaar

Een grondeigenaar is verantwoordelijk voor het (grond)water op zijn/haar perceel en onder de gebouwen op deze grond. U bent op uw eigen perceel verantwoordelijk voor maatregelen om wateroverlast van regenwater of grondwater te voorkomen. U bent op uw eigen perceel ook verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van waterinfiltratiesystemen.

Bij een peilafwijking is de grondeigenaar of gebruiker verantwoordelijk voor het op peil houden van de sloten of andere waterpartijen binnen de peilafwijking en voor de kunstwerken (inlaat, stuwen, gronddammen, damwanden en pomp) die hiervoor nodig zijn.

Gemeente

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor het grondwaterbeheer in de openbare ruimte (bebouwd gebied) en voor de afvoer van regen- en afvalwater via het riool. Dit betekent dat de gemeente maatregelen moet nemen om structurele grondwaterproblemen in openbaar stedelijk gebied te voorkomen of beperken.

Waterschap

Het waterschap zorgt voor een goede werking van het oppervlaktewatersysteem en voor het op het juiste peil houden van het water in sloten en vaarten. Met behulp van stuwen, sluizen, duikers en gemalen kan water worden afgevoerd, vastgehouden en/of worden binnengelaten.

Provincie

De provincie is verantwoordelijk voor de algemene kaders waarbinnen waterschappen en gemeenten moeten werken en voor de kwaliteit van het grondwater. De provincie gaat ook over het verstrekken en handhaven van vergunningen voor grondwateronttrekkingen zoals drinkwatervoorzieningen, onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar, bodemenergiesystemen en grondwaterbeschermingsgebieden.

7.2 Wat kunt u van het waterschap verwachten?

Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om te voldoen aan het vastgestelde peilbesluit. Om het waterpeil onder alle omstandigheden goed te kunnen sturen, is het belangrijk dat er voldoende ruimte voor water is en blijft. In natte tijden is opslagruimte (berging) gewenst en in droge tijden is een voorraad nodig, des te meer omdat we door klimaatverandering vaker met extreme situaties te maken krijgen.

Voor melding van een klacht of overlast kunt u terecht op de [website van het waterschap](#). Het kan bijvoorbeeld gaan om een te hoog of te laag waterpeil, afval in het water, problemen met de waterdoorstroming, ondermaats onderhoud van de waterkant of een scheur in de dijk. Voor meldingen zoals water op straat, problemen met de riolering, water in kelders dient u contact op te nemen met de gemeente.

8 Inspraak en informatie

8.1 Inspraak

Het ontwerppeilbesluit ligt van 21 september 2026 tot en met 1 november 2026 ter inzage. Het peilbesluit, de peilbesluitkaart en de bijbehorende toelichting is te vinden op de [website Peilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord](#).

Tijdens de inzageperiode is het mogelijk een inspraakreactie (zienswijze) in te dienen. Uw zienswijze kunt u richten aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ Houten o.v.v. Zienswijze ontwerppeilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord. U kunt uw inspraakreactie ook per email sturen naar post@hdsr.nl.

Ook is er de mogelijkheid om in gesprek te gaan met het waterschap over het ontwerppeilbesluit. Hiervoor kunt u een afspraak maken met medewerkers van het waterschap.

8.2 Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden verzamelt alle zienswijzen en neemt ze op in een inspraaknota. In de inspraaknota wordt aangegeven hoe het waterschap de zienswijzen behandelt. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend ontvangt een exemplaar van de inspraaknota. Daarna wordt het peilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord, samen met de inspraaknota, ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. Na vaststelling wordt de inspraaknota openbaargemaakt. HDSR behoudt zich het voorrecht om indien nodig zienswijzen te anonimiseren en/of pseudonimiseren zodat persoonlijk herleidbare gegevens niet openbaar worden gemaakt.

8.3 Beroep na vaststelling

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om binnen zes weken na bekendmaking van de vaststelling van het peilbesluit beroep in te stellen bij de Rechtbank in Utrecht, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het peilbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de Rechtbank Midden Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van het peilbesluit.

Het instellen van beroep heeft geen schorsende werking. Indien beroep is ingesteld, kan daarnaast ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de voorzieningenrechter van dezelfde rechtbank. Daarvoor is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

Het beroep en verzoek om een voorlopige voorziening kunnen ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <https://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

8.4 Contact en informatie

Voor meer informatie, een inhoudelijke toelichting op het peilbesluit, het maken van een afspraak en/of het indienen van een mondelinge inspraakreactie kunt u contact opnemen met Jeffrey Minnaard, projectleider van het peilbesluit Zuilen en Overvecht-Noord, via 06 5015 1394 of jeffrey.minnaard@hdsr.nl.

Het waterschap informeert u over de voortgang van het peilbesluit via de website.